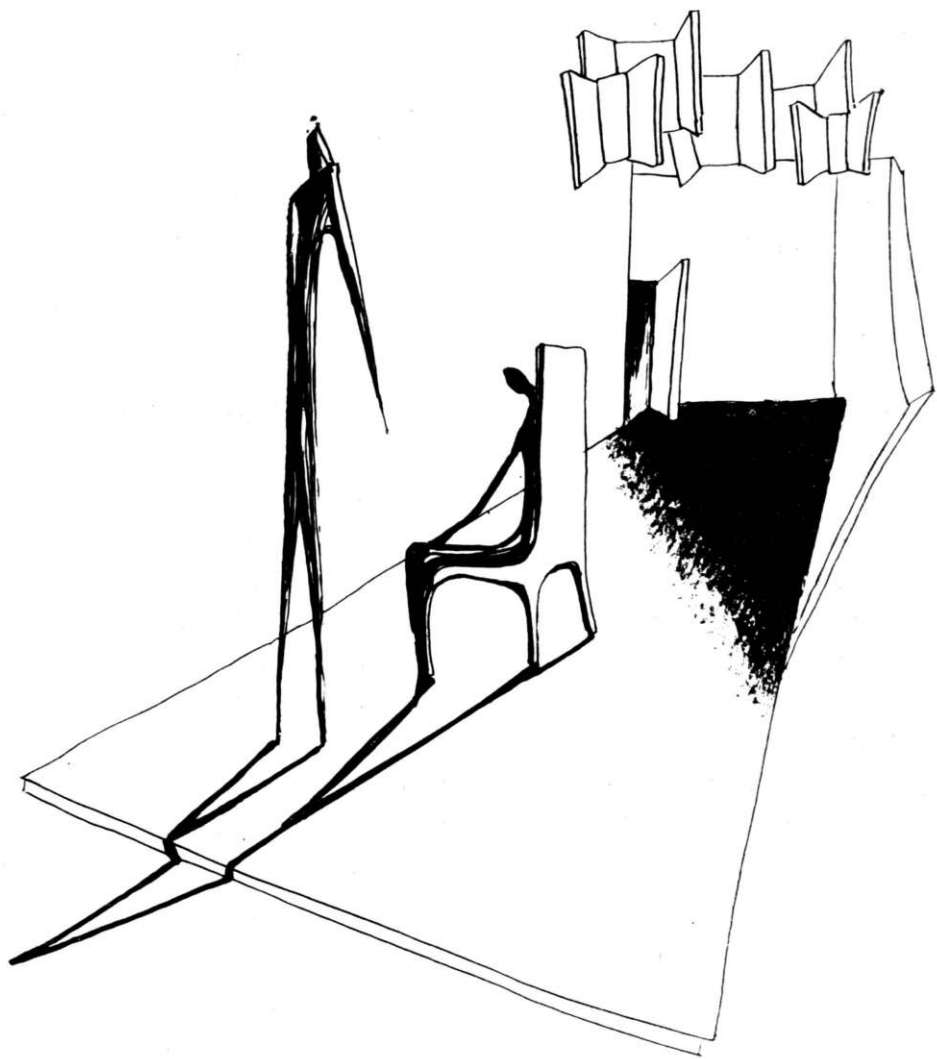

Horia Lovinescu

Omul care...

PERSONAJELE

PACIUREA , director general al C.S.T.R.	— 50 de ani
FOCȘA , consilier ministerial	— 40 de ani
PĂDUREȚ , director tehnic al C.S.T.R.	— 40 de ani
CRAINIC , secretar de partid la C.S.T.R.	— 35—40 de ani
PARAPONȚU , inginer	— 50 de ani
CORRUȚU , inginer	— 40 de ani
MATEI ALBU , inginer	— 35 de ani
ALBERT , om de afaceri	— 35 de ani
ELIZA , femeie frumoasă	— 30 de ani
MEDICUL	— fără importanță (40-50 de ani)
DAVID	— 35—40 de ani
ȘEFUL	— 45 de ani
MINISTRUL	— fără importanță
DORVAL	— 50 de ani
ATAȘATUL CULTURAL	— fără importanță
DAN ZAMCEA	— 35 de ani
SANDA ALBU	— 22 de ani
FREDY POLUXIS	— 40—45 de ani
COLONELUL PÎRVULESCU din Securitate	— 40—45 de ani
MAIORUL MIRONESCU din Securitate	— 38—40 de ani
CĂPITANUL CONSTANTIN din Securitate	— 28 de ani
VETA	— 45 de ani
ÎNALTUL PERSONAJ	— 50 de ani

Din figurația, care poate fi foarte numeroasă, alcătuită din tineri, bătrâni, femei, bărbați, albi, negri, galbeni — se vor desprinde la lectură rolurile absolut necesare, chiar cînd n-au nume. De ex.: Fata de la recepție în holul hotelului; Infirmerii (din clinică); Străinii de la cocktail, plus Doi bărbați și Două femei (români); Două dactilografe și doi bărbați, în tabloul care se joacă pe platoul gol al scenei; Doi ofițeri de Securitate, în uniformă în tabloul final, circa zece actori care pot interpreta mai multe apariții.

LOCURI DE ACȚIUNE

1. Biroul directorului general al C.S.T.R.
2. Holul unui mare hotel, în străinătate.
3. O încăpere într-o „clinică”, de fapt sediul unei organizații de spionaj.
4. Una din încăperile în care are loc un cocktail. (Notă importantă: Teatrele care nu dispun de figuratie numeroasă și bună pot reduce ad-libitum numărul ei în tabloul acesta, ca și în cel din holul hotelului).
5. Biroul Colonelului Pîrvulescu din Securitate.
6. Acasă la Matei Albu — hol.
7. O bancă într-un parc.
8. Biroul directorului general.
9. Platoul gol al scenei.
10. Aceeași bancă în parc.
11. O încăpere obscură (un simplu birou — masă, de fapt).
12. Biroul Înaltului personaj de la Securitate.

BIROUL DIRECTORULUI GENERAL PACIUREA

PACIUREA (foarte domn, cu o urmă de ironie) : V-am rugat să veniți aici, deoarece ministerul reprezentat prin tovarășul consilier Focșa, ține, se pare, să acordăm oarecare solemnitate plecării delegației noastre. **CONSILIERUL MINISTERIAL FOCȘA** (cu un zîmbet glacial) : Nu solemnitate, ci importanță. O importanță meritată. Atunci cînd primesc o misiune însemnată, oamenii trebuie să fie foarte conștienți de răspunderea ce le revine.

PACIUREA : Țin să vă asigur că delegația noastră a fost pregătită cu seriozitate, sub conducerea mea personală. Dar dacă forul superior mai consideră necesară o „prelucrare”, nu putem fi decît onorați de atenția acordată.

FOCȘA : Există și o dispoziție în acest sens, tovarășe director general. Știu că sînteți foarte solicitat, că vă așteaptă probabil un consiliu științific, dar așa sîntem noi birocratii.

PACIUREA : În sfîrșit, tot trebuie să ne luăm rămas bun de la colegii noștri care

pleacă. Și cum ei așteaptă afară, cred că-i putem chema ca să nu mai pierdem vremea.

DIRECTORUL TEHNIC PĂDUREȚ : Un moment, dacă permiteți, tovarășe director general! Eu găsesc că această întîlnire în prezența tovarășului consilier e foarte bine venită. Nu contest faptul că oamenii noștri sînt capabili și că au beneficiat de un instructaj temeinic sub conducerea dumneavoastră, dar nu sînt tot atît de sigur că s-a chibzuit deajuns asupra răspunderii lor politice.

PACIUREA : Nu înțeleg, tovarășe Pădureț. Doi din ei sînt membri de partid și excelenți specialiști, iar al treilea, Corbuțu, a fost recomandat, mai ales de dumneata. În ce sens trebuiau să fie pregătiți politic? Fiecare din ei a mai plecat de cîteva ori în străinătate.

PĂDUREȚ : Una e să pleci în schimb de experiență, la specializare, ca turist și așa mai departe, și alta e să duci tratative, care prin semnificația lor depășesc sfera întreprin-

derii noastre, și interesează economia națională.

PACIUREA : Nu vrei să treci la obiect, tovarășe Pădureț ?

PĂDUREȚ : Știți foarte bine că am avut de la început rezerve cu privire la trimiterea lui Albu, mai ales ca șef al delegației. E de datoria mea ca în fața tovarășului consilier să-mi exprim încă o dată îndoielile mele.

PACIUREA : Pădureț, dar a fost o hotărâre a consiliului de conducere, la care ai scris și dumneata.

FOCȘA : Tovarășe Paciurea, să lăsăm pe tovarășul Pădureț să-și exprime punctul de vedere.

PĂDUREȚ : Da, am scris. Eram în minoritate. Și pe urmă, în fața autorității dumneavoastră e greu de rezistat. Ați fost profesorul lui Albu și știm cât țineți la el. Dar iată că și tovarășul Crainic are acum altă părere.

PACIUREA : Adevărat ?

CRAINIC : Nu e vorba de altă părere. Pentru mine rămâne cea inițială. Am ascultat însă cu mai multă atenție argumentele tovarășului Pădureț. Nu se poate trece cu indiferență peste ele.

PACIUREA (lui Pădureț) : Și care sînt argumentele ?

PĂDUREȚ : Vi le-am mai comunicat. Și nu susțin că sînt argumente certe, pentru că atunci m-aș fi opus categoric, ci numai niște îndoieli. Dar îndoieli care mă tulbură.

PACIUREA : Ce anume îți dă insomnii ?

FOCȘA : Nu vă supărați, tovarășe Paciurea, însă cred că ar trebui să evităm sarcasmele, dacă vrem să ne păstrăm judecata limpede.

PACIUREA : Nu cumva o fi vorba de originea nesănătoasă a lui Albu ? (Către Focșa.) E adevărat că taică-său a fost consilier la Curtea de Apel, însă în '44 Albu al nostru era încă la grădiniță.

PĂDUREȚ : Nu, nu e vorba de asta. Și tatăl meu a fost funcționar. E drept, numai dirigență de poștă.

PACIUREA : Tovarășe Pădureț, nu ne-am adunat aici să ne facem autobiografiile. Pe scurt și clar, ce ai împotriva lui Albu ?

PĂDUREȚ : Împotrivă ? Eu n-am rostit cuvîntul ăsta. Dar Albu aduce în lumea noastră atît de riguroasă un spirit de individualism, de independență, care...

PACIUREA : ...care-i caracterizează pe toți savanții. Iar Albu nu e un simplu inginer bun. E înainte de orice un om de știință.

PĂDUREȚ : Nu contest. Dar întrebarea e dacă în fruntea delegației noastre nu trebuie să stea un om cu picioarele pe pămînt, un specialist care să fie și om de afaceri.

PACIUREA : Nu. Aici nu e vorba de o simplă tranzacție comercială. În cazul ăsta ai fi plecat dumneata.

PĂDUREȚ (oarecum agresiv) : Dacă rivneam la asta, aș fi fost mai diplomat tovarășe director general. Mă gîndesc însă și la anul

de specializare precum de Albu tocmai acolo, în străinătate, la relațiile pe care le are...

PACIUREA : Dar tocmai aceste relații pledeză în favoarea lui.

FOCȘA : O clipă, tovarășe Paciurea. La ce relații vă referiți, tovarășe director tehnic ?

PĂDUREȚ : Se știe că în timpul șederii lui în străinătate, Albu și-a făcut mulți amici, că are corespondență cu ei, că-i vede cînd vin să-și petreacă vacanțele în țară, că aici e invitat la tot felul de recepții...

FOCȘA : Dumneavoastră ce spuneți de asta tovarășe Crainic, în calitatea dumneavoastră de secretar al organizației ?

CRAINIC : Situația mea e destul de delicată. Am avut un conflict cu Albu acum un an și n-aș vrea să mă las influențat de asta. Pe de altă parte Albu nu face un secret din relațiile lui, și e un om deosebit de capabil. De aceea nu m-am opus la trimiterea lui. Dar poți băga mina în foc pentru cineva ?

PACIUREA : De cîți ani e Albu membru de partid, tovarășe Crainic ?

CRAINIC : De cinci.

PACIUREA : Conflictul pe care l-ați avut împreună era pe o chestiune de principii.

CRAINIC : Adevărat. Dar individualismul și spiritul de frondă de care vorbea Pădureț nu sînt simple invenții.

PACIUREA : De acord. Cine dintre noi n-are defecte ? Dar a pune la îndoială pe bază de impresii însăși corectitudinea unui membru de partid, mi se pare grav.

FOCȘA : Tovarăși, dacă există totuși opinii diferite, poate ar fi cazul să ne consultăm mai sus.

CRAINIC : Asta ar însemna să ne dăm singuri un vot de blam. Cum să hotărască cei de sus în necunoștință de cauză ? Și cine trimite delegația ? Ei sau noi ? Cine-l cunoaște pe Albu ? Ei sau noi ?

PACIUREA (categoric și dur) : Eu îmi asum întreaga răspundere pentru Albu.

FOCȘA : Să nu ne prapim, să mai judecăm.

CRAINIC : Tovarășul director general are dreptate. Pînă la urmă trebuie să te hotărâști, să spui da sau nu. (Pauză.) Spun da.

PĂDUREȚ : Atunci totul e all right. Eu n-am nici platforma tovarășului director general, nici autoritatea politică a tovarășului Crainic. De fapt, răspunderea e în funcție de greutatea pe care o ai. Așa încît...

FOCȘA : Așa încît...

PĂDUREȚ : Bineînțeles că subscriu. Aș putea spune chiar că mi s-a luat o piatră de pe inimă. Personal îl apreciez în chip deosebit pe Albu.

PACIUREA (sună. Întră secretara) : Fii bună și-i introdu pe tovarășii care așteaptă. (Întră Corbuțu și Paraponțu, schimburi de saluturi.) Dar unde-i Albu ?

ALBU (făcîndu-și intrarea cu întîrziere, cu pipa în gură și o revistă în mînă) : Săracii ! (Împingînd sub nasul lui Paciurea revista.) Ați citit articolul celor doi savanți italieni ? S-au angajat în aceeași ipoteză falsă în care

ne-am încercat și noi acum un an. Trebuie să le scriu numaidecât.

FOCȘA (casant) : Cui vreți să scrieți ?

ALBU : N-am reținut cum îi cheamă pe autorii articolului. Dar imposibilitatea ipotezei a devenit de mult clară pentru noi, iar ei o iau de la început.

FOCȘA : Și credeți că în viața comercială generozitatea e un principiu de conduită ?

ALBU : Aici nu-i vorba de comerț, ci de știință.

FOCȘA : În zilele noastre știința se cîntărește în valoarea ei comercială... sau politică... sau strategică... dragă tovarășe.

ALBU (privindu-l de sus, distrat și adresându-se peste capul lui, lui Paciurea) : Ce spuneți tovarășe profesor, nu-i păcat să lăsăm niște oameni deștepți (Are o privire cam ironică spre Focșa.) să-și irosească vremea ?

PACIUREA : Tovarășe consilier, dați-mi voie să vi-l prezint pe copilul teribil al instituției noastre : Matei Albu. (Prezentări rigide. Lui Albu.) Bineînțeles e-o să le scriem dragul meu, dar nu pentru asta ne-am adunat aici, ci pentru plecarea voastră.

CORBUTU : Vă asigurăm că sîntem conștienți de cinstea și încrederea pe care ne-o acordați.

PARAPONȚU (ursuz) : Să vedem ce ispravă o să face.n.

ALBU (așezîndu-se dezinvolt, picior peste picior) : O să facem dragă Paraponțu, n-avea grijă. Știu eu cum să-i iau pe oamenii ăia. (Jactanța lui Albu impresionează neplăcut.) **PACIUREA** : Să recapitulăm deci. Licența acordată de Întreprinderea „Vega“, în chestiune, n-a dat rezultatele dorite în ciuda eforturilor noastre. Ca atare trebuie să pretîndem și să obținem ca... (Pe replica lui se stinge lumina.)

Întuneric

Holul unui mare hotel în străinătate. Figurația la alegere : boys, fete de serviciu, negri, japonezi etc. Megafoane prin care voci catifelate întrebă de Mr. X sau Mr. Y, care sînt poftiți la telefon etc. Paraponțu și Corbutu sînt așezați în două fotolii și par enervați de așteptare.

CORBUTU : La șapte se închid toate magazinele.

PARAPONȚU : Cumpărăturile e bine să le faci întotdeauna în ultima zi. Dacă ăștia ne mai duc așa cu vorba, și peste o săptămîină tot aici o să fim.

CORBUTU : După părerea mea ne pierdem vremea de pomană. E clar că vor să ne bage pe gît cițiva specialiști, pe care să-i plătim cu valută grea. Hoți mari, domnule !

PARAPONȚU : Albu pretinde că totul depinde de perseverența noastră.

CORBUTU : Ce perseverență ! Să faci anticameră și să dai telefoane la o secretară plictisită, după ce se prefacă că nu înțelege ce vorbești, îți răspunde că șeful e plecat în week-end ?

PARAPONȚU : Albu afirmă că a obținut pentru poimîine la unu o întrevvedere chiar la președintele Societății.

CORBUTU : Și dumneata ai timp să-l crezi ? La un președinte de ăsta se intră mai greu decît la președintele Statelor Unite. Își dă importanță, domnule.

PARAPONȚU : În orice caz cei de acasă au acceptat prelungirea șederii noastre. Pe mine, să-ți spun drept, plecările astea în străinătate mă plictisesc de moarte. Dacă n-ar fi sarcini de răspundere, micile cumpărături pe care le poți face, m-aș lăsa păgubaș.

CORBUTU : Nu sînt totdeauna chiar așa de mici. Aparatul de radio, pe care l-ai adus data trecută e o adevărată bijuterie. L-ai vîndut ?

PARAPONȚU (făcîndu-se că n-a auzit) : De data asta fac cumpărături doar pentru nevăastă-mea.

CORBUTU : Și pentru dumneata nu-ți iei chiar nimic ? Mic mi-a rămas inima la niște pantofi senzaționali : roșii, cu talpa groasă și cu catarama. Și la un pardesiu de păr de cămilă, moale ca untul.

PARAPONȚU : O să-mi cumpăr cel mult o pălărie. Am văzut niște Borsalino, destul de convenabile.

CORBUTU : Unde, la Universalul din colț ? Le știu. Ascultă-mă pe mine, nu face. Cunosco un magazin mic, cu solduri, pe strada aia în pantă, care dă spre gară, unde au Habig și Mossant. Aceași marfă ca la magazinele din centru, dar la jumătate de preț. De acolo mi-am luat cravata.

PARAPONȚU : Zău ? Să mă duci și pe mine.

CORBUTU : Eu zic să mergem.

PARAPONȚU : I-am promis că-l așteptăm.

CORBUTU : Alaltăieri nu l-am așteptat jumătate de oră și n-a venit ?

PARAPONȚU : S-a scuzat. Și de data asta el a propus să ieșim împreună.

CORBUTU : Ce să-ți spun, grozavă distracție. M-am mai ars odată : anticariate, biserici, expoziții, și la urmă restaurant cu bucătărie franțuzească. Auzi, domnule, să-ți arunci banii pe stridii și vinat ! Dumneata știu că amicul nostru n-a luat cu el din țară nici măcar o bucată de salam sau o cutie de conserve ? E prea boier pentru asta.

PARAPONȚU : Lasă, că de obicei mîncă la self-service. Poți să-l condamni că, din cînd în cînd, își face gustul să ia și cite o masă bună ?

CORBUTU : Dacă-i face plăcere compania mea n-are decît să mă invite. Dar să mă ia la mișto că nu-s dispus să dau pe un bilet de teatru sau pe o masă, prețul unei perechi de pantofi, prea e de tot.

PARAPONȚU : El a plătit atunci.

CORBUTU : Pentru că am făcut eu pe nizanul !

PARAPONȚU : Eu zic să mai așteptăm. E totuși șeful delegației și e singurul dintre noi care are relații aici.

CORBUTU : Relații ! A fost poftit de două ori acasă, odată la consilierul ăla lung și

chel, cum poți-sa îl cheamă, și o dată la un inginer. Și cu ce s-a ales?

PARAPONȚU : De unde știi că a fost invitat acasă la ei ?

CORBUTU : Ei, că oi fi umblind cu ochii în traistă. Am băgat de seamă că în două nopți s-a întors mai târziu și l-am întrebat de la obraz unde a fost. Bineînțeles, s-a simțit obligat să se fandosească : „dragă Corbuțu dacă-ai ști ce porție de plictiseală am înghițit !” „Mersi, plictiseală cu whisky și dame elegante aș înghiți și eu.”

PARAPONȚU : Ai domnule o gură ! Te pomenești că și despre mine știi unde am fost ieri între cinei și șapte.

CORBUTU (rizind) : Nu știu, dar bănuiesc.

PARAPONȚU : Unde ?

CORBUTU : La un streap-tease din alea ieftine, care lucrează 24 de ore în șir.

PARAPONȚU : Asta de unde-ai mai scos-o ?

CORBUTU (rizind) : Zi că nu-i așa, nene Paraponțule ! De câte ori ieșim de la hotel și trecem pe lângă localurile astea, te simt cum îți numeri banii în buzunar și nu te-nduri. Ia spune drept, ți-a plăcut ?

PARAPONȚU : E drept că m-am învățat pe acolo, dar n-am intrat.

CORBUTU : Lasă că te duc eu.

PARAPONȚU : Decit să arunc banii pe porcării din astea, sînt în stare să mă duc cu Albu și la teatru. Ia dă-i un telefon domnule și vezi ce face. E trecut de șase. (Corbuțu iese. Paraponțu își scoate portofelul și numără discret niște bani. Apoi, bogă două bancnote în buzunarul de la spate, alte două în buzunarul hainei și restul înapoi în portofel. Numără preocupat pe degete cînd revine Corbuțu.)

CORBUTU (furiOS) : Ce-ți spuneam eu, individul ăsta-și bate joc de noi. Cică uitase, dar dacă-l mai așteptăm pină se rade și face un duș, într-un sfert de oră e jos. Așteaptă-l dumneata, dacă vrei, eu m-am săturat să fiu căleat pe bătăturei.

PARAPONȚU : Adevărat, cam exagerează.

CORBUTU : Lasă că acasă discutăm noi chestiile astea. Dumnealui se vede că n-a aflat încă nimic de normele de comportare într-un colectiv. Ce-și închipuie, că dacă-l protejează directorul general, își poate permite orice ?

PARAPONȚU : În privința relațiilor cu directorul general nu sînt de acord, nu știu nimic. Dar atitudinea lui mi se pare, în adevăr, jignitoare.

CORBUTU (explodînd) : Jignitoare ! ăsta-i dispreț ciocoiesc față de tovarășii de muncă ! Și unde ? În străinătate, în timpul unei misiuni dificile, cînd toți ochii sînt asupra noastră. Îl aranjez eu pe genialul Albu, n-avea grijă. De o bucată de vreme nu mai încape nimeni în instituție din cauza lui.

PARAPONȚU : Poate ar fi mai bine să facem o mică ședință și să-i atragem atenția.

CORBUTU : Ca să ne ia peste picior ? Ai uitat că tot drumul în avion a stat cu nasul în ziare și n-a schimbat o vorbă cu noi ? Că

ai aici și-a ales camera cea mai bună și cu baie ? Că în seara cînd a intrat în odaia dumentale și l-ai poftit să guste din mezelurile noastre ți-a spus că nu-i place mirosul de usturoi și nici să mănînce din jurnal ? De unde are bani pentru teatre și pentru restaurante franțuzești ? Îmi pun capul că are combinații pe aici. Împrumută probabil bani și-i dă în țară, în lei, la cine știe ce fufă sau fost.

PARAPONȚU : Mai încet omule, se uită lumea la noi. (În adevăr, o femeie foarte „vamp” îi cercetează de mult cu curiozitate.)

CORBUTU : Să se uite sănătoși ! Parcă înțeleg ceva ! (Zărînd femeia.) Se uită pentru că-s bărbat bine. Numai că sint lefter madam, n-am banii lui Albu. (Femeia suride vag.) Ai văzut, mi-a suris. Fir-ar a dracului de calicie, să ajungi să te mulțumești cu un suris. Mergem ?

PARAPONȚU : Unde ?

CORBUTU : Găsim noi ce face. Trecem întii pe la un magazin cu piese de schimb pentru automobile, că vreau să văd ceva, pe urmă hoinărim să ne mai facem o idee de prețuri, și la urmă îți rezerv o surpriză.

PARAPONȚU (categoric) : Nu merg la streap-tease !

CORBUTU : Bine, te duc la un film din alea. (Îi face cu ochiul.) Și pe urmă intrăm undeva să bem o bere.

PARAPONȚU (scotocindu-se în buzunar) : Stau foarte prost cu banii.

CORBUTU : Pentru o dată n-o fi foc ! Berea e ieftină aici. (Îl ia de braț și ies aruncînd ochiade femeii. Femeia, care i-a observat se duce la biroul de recepție, «care a „jucat” evident tot timpul», o salută cu un suris pe funcționară și cere.)

ELIZA : 350, te rog. Alo, Albert ? Poți cobori. Au plecat. (Își scoate oglinda, se aranjează, pină cînd apare Albert, un bărbat de vreo 35 de ani, sportiv și jovial.)

ALBERT : Ei ?

ELIZA : Aveai dreptate. Total neinteresanti. Și porniți bine împotriva amicului. Mai ales cel tînăr, care face pe don-juanul și vorbea tare, de parcă ar fi fost singur în tot hotelul.

ALBERT : Asta confirmă încă odată ceea ce știm despre Albu. E prea snob ca să se complacă în orice companie. Linia de atac e clară : pentru început distincție, subiecte nobile : pictură, literatură modernă, muzică, — nu uita, că-i meloman — și, bineînțeles, puțină reverie. Soldurile, buzele unede, stringerile de mină și celelalte trucuri, mai târziu și cu măsură.

ELIZA : Crezi că e cazul să-mi dai lecții ?

ALBERT : Voiam să-ți amintesc doar că-și adoră nevasta.

ELIZA : Știu.

ALBERT : Atunci pe la nouă.

ELIZA (ridicîndu-se) : Și dacă nu acceptă ?

ALBERT : Ce vrei să faci singur într-un oraș străin, la ora asta ? Și pe urmă devenisem

camarazi buni pe vremuri. O să-i facă plăcere. (Rizînd.) Ca să nu mai vorbesc de legăturile mele cu „Vega“. Nici o grijă, totul e pus la punct. (Deodată, în fața lor se oprește un personaj mai în vîrstă, cu fața dură.)

SEFUL : Aveți un foc ?

ALBERT (îi aprinde țigara) : Cu plăcere.

SEFUL : Pînă la ora trei, cel mai tîrziu, totul trebuie să fie terminat.

ELIZA : Nu credeți că se mai putea încerca „metoda blindă“ ?

SEFUL : Nu. Nici mie nu-mi plac metodele zgomotoase. Sînt riscante. Dar toate procedeele obisnuite au dat greș cu el ; omul nu poate fi corupt. Deci trebuie strivit. (Privindu-i pe amîndoi.) Dorese să se lucreze fără nici o bilbială. (Se îndepărtează fără să-i salute.)

ELIZA : Atunci, la nouă. (Dă să iasă.)

ALBERT : Încă ceva. Eliza. Sper să nu-ți pierzi dumneata capul. E un băiat cu mult farmec.

ELIZA : Dacă n-aș începe de pe acum să fiu distinsă, ți-aș spune că ești un cretin.

ALBERT : Adevărat, și eu am farmec și totuși... Ciao. (Eliza pleacă. Albert se îndreaptă spre recepție. Funcționarei.) Fii bună și telefonează la camera 405 domnului Matei Albu, că în hol e un prieten care vrea să-l vadă.

FUNCTIONARA : A, românul acela brunet și drăguț care seamănă cu un actor de cinema ? Imediat. Alo, domnul Albu ? Sînteți căutat de un prieten de-al dumneavoastră. (Astupînd receptorul.) Întreabă cine sînteți.

ALBERT (luînd receptorul) : Matei ? Ce mai faci bătrîne aventurier ? Cum, chiar nu mă recunoști ? Nici de prelegerile Mamutului nu-ți amîntești ? Nici de cafeneaua Rozelor ? Nici de antrenamentele de box ? Da, chiar eu. Și ție grozav. Sînt jos în hol. Poți cobori sau sau să urc eu la tine ? Bine, te aștept. (Apare Albu. Cei doi bărbați își strîng mina cu plăcere și căldură.)

ALBU : Ce surpriză !

ALBERT : Ar fi trebuit să vezi mutra mea cînd răsfoind registrul hotelului am dat de numele tău. Nu-mi venea să cred. Să vii în țară și să nu-mi dai o telegramă !

ALBU : De unde să știu că ești în țară. Puteai fi tot așa de bine la Tokio sau la New York. N-am uitat că ți se spune olandezul zburător.

ALBERT : Adevărat, duc o viață de comisvoiajor. Mă freacă partenerul, ca pe un hoț de cai. Ieri dimineață m-am sculat într-un Paris însorit și după masă trebuia să înghit ceața și fumul orașelului ăsta împuțit.

ALBU : Rămii mult aici ?

ALBERT : Numai două zile, ca să semnez niște hirtii cu rechizii de la „Vega“. Noroc că mi-am luat un apartament la hotelul tău, altfel cine știe peste cîți ani te-aș mai fi întilnit. Nici nu-ți închipui bătrîne ce bine-mi pare că te văd.

ALBU : Și mie. Îmi aduc aminte cu plăcere grozavă de anul de practică făcut împreună. ALBERT : Am făcut salahorie nu glumă. Dar am și petrecut. Ți-o mai amîntești pe nebuna de Mimi ?

ALBU : Am terminat cu nebuniile. Sînt în-surat de aproape doi ani.

ALBERT : Știu, mi-ai scris.

ALBU : Și o să am și un copil.

ALBERT : Asta-i formidabil. Merită să mergem la bar să închinăm un whisky. Tu, și tată !

ALBU : E drept că nu îmi bănuiam nici eu vocația asta, dar omul e plin de surprize. Apropo, îi cunoști bine pe cei de la „Vega“.

ALBERT : Fac afaceri serioase cu firma tatei. De ce ?

ALBU : Tot pentru ei am venit și eu. Și am impresia că-mi pun bețe în roate.

ALBERT : Nu mă miră, sînt niște șmecheri fără pereche. Dar te ajut cu plăcere, dacă pot.

ALBU : Nu doresc decît să fac o verificare, în laboratorul lor.

ALBERT : Îmi explici totul la bar. Apropo, ce faci în seara asta ?

ALBU : N-am nici un program.

ALBERT : La nouă am niște invitați sus la mine. Două doamne fermecătoare și trei prieteni de afaceri. Dar băieți subțiri, nu negustori cu ceafa groasă. Ah, de-abia acum îmi dau seama, unul din ei e director la „Vega“. Sper că n-ai să refuzi să vii și tu. ALBU : Dacă nu te deranjez, primesc cu plăcere.

ALBERT (luîndu-l de braț și ieșind cu el) : Unde mai pui că am comandat și un butoiăș întreg de stridii. Tot așa mult îți plac ?

Întuneric

O cameră ciudată, fără ferestre, goală, în afară de un pat de fier, o masă simplă, două scaune. O lampă atîrnată de plafon. La deschiderea cortinei persistă o clipă întunericul, în care se aude amplificat numai zgomotul unei pendule. Apoi brusc, lumină puternică. Pe pat, numai în pantaloni și cămașă, Albu. Dar pantalonii pe care-i poartă au altă culoare decît cei pe care-i purta cu o seară înainte. Sprijinit de marginea patului, studiîndu-l, un bărbat într-un halat de medic.

ALBU (se ridică năucit în capul oaselor. Privește nedumerit în jur. Vorbînd cu greu.) : Unde sînt ?

MEDICUL : În sfîrșit ! (Vine, îi ia pulsul.) Credeam că n-ai să-ți mai revii. Stai culeat.

ALBU : Unde sînt ? Ce-i cu mine ?

MEDICUL : Acum e mai bine. Și dacă n-ai să mai bei niciodată alcool, sînt șanse să supraviețuiești. Bineînțeles, îngrijindu-te. Ce păcat de dumneata : tînăr, frumos și putred pînă-n măduva oaselor.

ALBU : Nu înțeleg ce vreți să spuneți. (A făcut o mișcare mai bruscă, și cuprins de o cumplită durere de cap, cade gemând înapoi pe pernă.)

MEDICUL : Nu te agita, ești încă prea slăbit. Băspunde-mi numai la câteva întrebări. Ereditate alcoolică ?

ALBU : Pofțim ?

MEDICUL : Tatăl sau mama dumitale, sau amândoi au fost alcoolici ?

ALBU (făcând efortul să se ridice) : Ce înseamnă gluma asta stupidă ?

MEDICUL : Cazuri de sinucidere ai avut în familie ?

ALBU : Cine sînteți dumneavoastră ?

MEDICUL : Un medic care a făcut totul ca să te salveze și care, acum, încearcă să înțeleagă mai bine ce-i cu dumneata.

ALBU : Am fost otrăvit ?

MEDICUL (cu un ris ușor) : Otrăvit ? Nu, beat, beat mort, beat cum n-am văzut încă pe nimeni pînă acum. Nici prietenul dumitale care te-a adus aici nu arăta strălucit, dar nu era în plină criză de delirium tremens. Unde-ai putut să bei atîta și ce-ai băut ?

ALBU (izbuindu-l) : Încecați să vă bateți joc de mine. (Dar efortul l-a doborât din nou.)

MEDICUL : Ți-am spus să stai liniștit și să ai răbdare. Eu cum am ? O să-ți fac o injecție și durerea de cap o să mai cedeze. (Apropiе seringa.)

ALBU (încercînd să se ferească) : Nu !

MEDICUL : Cum vrei.

ALBU (la capătul puterilor) : Bine. (Medicul îi face injecția. După un timp.)

MEDICUL : Încearcă să miști capul la dreapta și la stînga. Merge ?

ALBU (slab) : Da. Vă rog să-mi spuneți unde sînt.

MEDICUL : Într-o ...clinică. O clinică particulară.

ALBU : Cum s-a întîmplat, nu-mi aduc aminte de nimic.

MEDICUL : Azi-noapte, pe la trei, o mașină te-a adus aici. Mai erau doi bărbați. Unul care spunea că-i prietenul dumitale, deabia se ținea și el pe picioare, dar a plătit internarea. Celălalt s-a întors pe la prînz însă crai tot inconștient. Spunea că revine pe seară.

ALBU : Cit e ceasul ?

MEDICUL : Șase seara. Nu știi că n-ai voie să bei alcool ?

ALBU : Dar nici nu beau.

MEDICUL : Și acum miroși ca un butoi desfumat. Au trebuit să te aducă pe brațe și cu căluș în gură ca să nu mai urlî.

ALBU (tipînd) : Nu-i adevărat, totul e o minciună grosolană, o înscenare criminală. Sînteți o bandă de criminali.

MEDICUL : Eu te sfătuiesc să te liniștești. Avem aici și cămăși de forță.

ALBU : Dar nu m-am îmbătat în viața mea. Și nici aseară n-am băut mult. Mi-aduc aminte totul pînă la un anumit punct.

MEDICUL : Și criza de delirium tremens ?
ALBU (tipînd) : E o invenție odioasă... M-ați otrăvit... Vreau să ies de aici.

MEDICUL : Îmi pare rău, dar mi-am luat răspunderea să nu-ți dau drumul decît teafăr. Iar dumneata urlî, injuri, acuzi.

ALBU (urlînd) : Nu urlu... și dacă nu mă lași să plec, te string de git.

(Se repede la medic, acesta apasă pe o sonerie. Sunet strident. Întră doi infirmieri uriași.)

MEDICUL : Băgați-l sub duș și dacă nu se liniștește, cămașa !

(Întineric. Se aude numai urletul lui Albu. Nu vreau, lăsați-mă. Zgomot de luptă. Apoi după o pauză lumina se aprinde din nou. Albu e tot pe pat și medicul la căpătîi).

MEDICUL : Ei, acum promiți să fii cuminte ?

ALBU : Cit e ceasul ?

MEDICUL : Nouă seara.

ALBU : Mîine la ora unu am o întîlnire importantă. Nu pot lipsi. E vorba de chestiuni grave de serviciu. Vă rog, dați-mi drumul. Dacă nu-mi dați drumul, mă sinucid.

MEDICUL : Dacă ai să te liniștești de tot, mîine dimineață ai să poți pleca, poate. Dar asta depinde acum și de bunăvoința și de stăpînirea dumitale.

ALBU : Vă promit să nu mai întreb nimic, vă promit să nu mai protestez, vă promit orice.

MEDICUL : Ei, așa da. Vrei să bei un pahar cu lapte ?

ALBU (docil) : Dacă spuneți dumneavoastră.
MEDICUL : Bine, țî-l trimîț. Și-ți dau voie să-l vezi și pe amicul dumitale. Așteaptă de un ceas. (Ieșînd.) Ce păcat, un om atît de tînăr... (Întră un infirmier, urmat de un bărbat de vreo 35-40 de ani, sobru și elegant îmbrăcat. Infirmierul se postează lîngă ușă.)

BĂRBATUL : Poți pleca. (Infirmierul iese.) Sînt dezolat. Dar doctorul spune că pînă mîine o să vă simțiți bine... În sfîrșit... destul de în formă. (Surzînd.) Cu condiția bineînțeles să nu mai beți de acum încolo decît lapte.

ALBU (ca un început de protest) : Dar eu în viața mea n-am... (Se oprește.) Da... si-gur... lapte. (Pauză.) Nu vă supărați, cine sînteți dumneavoastră ?

BĂRBATUL : Prietenul lui Albert, David. Cum, nu vă reamintiți, ne-am cunoscut aseară ?

ALBU (făcînd un efort să-și amintească) : A... da... parcă... Dumneavoastră, n-ați venit mai tîrziu ?

DAVID : Ba da. E drept însă că eu am stat mai mult în salonaș, pentru că atmosfera era încinsă bine când am sosit.

ALBU : Și Albert unde e ?

DAVID : După dandana de azi-noapte și-a făcut valizele și a șters-o cu primul avion. Taică-său nu știe de glumă. Acum ne dăm peste cap ca să mușamalizăm lucrurile. Albert m-a rugat să am grijă de dumneavoastră.

ALBU : Mulțumesc. (Pauză.) Aș vrea să vă rog să-mi povestiți tot ce s-a întâmplat. Doctorul mi se pare puțin cam... (Face semnul scriintelii.) ...maniac.

DAVID : E un specialist eminent. Chiar doriți să vă spun totul ?

ALBU : Vă rog.

DAVID : Știu cât sînt de neplăcute remușcărilor și jena care urmează după întimplări din astea penibile. Mai ales cînd ți le relatează un străin.

ALBU : Dacă mă disprețuiri, așa cum e firesc, ar trebui să vă fie mai ușor să povestiți.

DAVID : Nu poate fi vorba de dispreț. Cine dintre noi n-a făcut măcar o dată în viață o trăsnăvie ? Mai ales că dumneavoastră, sinteți, se pare, și bolnav.

ALBU : Vă rog să nu mă menajați. Vreau să știu tot.

DAVID : După cum vă spuneam, am venit ceva mai tîrziu, dar nu peste 11, 11 jumătate. De aceea, am și rămas surprîns cînd v-am găsit, pe Albert și mai ales pe dumneavoastră atît de... cum să spun... surescitați, de parcă ați fi început petrecerea de dimineață.

ALBU : Nu băusem la bar decît un whisky. DAVID : În schimb la Albert în apartament s-a băut zdravăn. Cînd am venit eu, te împiedicai peste tot de sticlele de șampanie goale. Dumneavoastră erați într-o vervă grozavă.

ALBU : Mi-aduc aminte că eram bine dispus și că am discutat muzică, împreună cu o doamnă foarte frumoasă. O chema...

DAVID : Eliza (Ride.) Aveți un fel eufemistic de a vă exprima ! În orice caz discuția despre muzică era foarte, foarte intimă. Și dispoziția dv. atît de contagioasă încît și ceilalți și-au dat drumul. Începuse o mică orgie destul de picantă și totul s-ar fi terminat cu bine dacă...

ALBU : Cu neputință. Nu-mi amintesc nimic.

DAVID : Da ? Într-un sens e mai bine pentru dumneavoastră, și nu văd de ce e nevoie să vă răscolesc amintirile. (Ridicîndu-se.) Vă asigur că voi face tot ce pot ca să nu se afle nimic.

ALBU : Nu plecați. Vă dau cuvîntul meu că nu vă mai întrerup.

DAVID (reașezîndu-se) : Vă spuneam că totul s-ar fi terminat cu bine dacă... Da, pînă și

micul dumneavoastră discurs politic ar fi putut trece drept o glumă dacă...

ALBU : Un discurs politic ?

DAVID (rîzînd) : În sfîrșit, un fel de speech, de toast, în care pledați pentru înfrățirea tehnocraților, fără deosebire de regim politic, și în care ați făcut aprecieri destul de shoking cu privire la anumite aspecte din țara dumneavoastră. (Albu îl privește năucit, ea și cum ar vrea să spună ceva, apoi închide gura.) Ați fost foarte aplaudat, dar după aceea s-a întîmplat lucrul cel mai neplăcut.

(Pauză.) Vi s-a năzărit că directorul de la „Vega“ arc intenții... erotice față de recenta dumneavoastră cucerire și l-ați luat la bătaie. (Privînd figura uluită a lui Albu.) Nu vă vine să credeți, nu-i așa ? Dar mi-aduc aminte că și eu m-am întîlnit a doua zi după un chef zdravăn cu un prieten și cînd am vrut să-i dau mina, mi-a întors spatele. Uitasem, dar uitasem complet, că ne bătusem pînă la singe. Din nenorocire azi-noapte bătaia s-a generalizat, sticlele de șampanie au început să zboare prin încăpere, femeile au țipat... În sfîrșit ne-am trezit chiar cu direcția hotelului. Și tocmai atunci ați făcut o criză... doctorul spunea că era o criză de delirium tremens. Ați căzut pe jos, zvircolindu-vă, cu spume la gură și urlînd așa de tare încît a trebuit să vă punem călșu.

ALBU (luîndu-și capul în mîini) : Doamne, fă să nu innebunesc, doamne, fă să nu innebunesc.

DAVID : Am închis gura celor de la hotel cu o sumă grasă, dar nu știam cum să vă transportăm prin coridoarele hotelului, fără să fiți recunoscut mai ales de colegii dumneavoastră. Albert ne-a spus că sinteți șeful unei delegații oficiale. Între cei invitați era și un ofițer, vă aduceți aminte ? L-am convins să vă împrumute uniforma lui și v-am transportat pe o targă pînă la mașină, spunînd că e un caz de apendicită acută. Acum știți totul.

ALBU (se uită la pantalonii de pe el, la cămașa kaki. Are o față disperată și face un vizibil efort de concentrare. Apoi) : Da, acum știu tot. Nimic din tot ce mi-ați povestit nu e adevărat. Am fost drogat și transportat aici. Nu pricep însă de ce.

DAVID (surîzînd) : Așa ca în romanele de spionaj ?

ALBU (ridicîndu-se) : Sint cetățean străin. Vă somez să-mi dați posibilitatea să cer protecția ambasadei mele.

DAVID : Sinteți atît de sigur că o să vă acorde ?

ALBU : Sint nevinovat și am fost victima unei înscenări monstruoase.

DAVID : Mă tem că va trebui să facem din nou apel la medic.

ALBU : În povestirea dumneavoastră ați comis erori grosolane. Admițînd că m-aș fi îmbătat și nu mai țin mînte nimic, oricît de beat aș fi fost, nu puteam face lucruri pe care ființa mea cea mai intimă le refuză, pentru că îi sint structural străine.

DAVID : Interesant ! Chiar trei erori ? Vă ascult, mă interesează demonstrația.

ALBU : Nu m-am îmbătat, dar aș fi putut s-o fac. Nu am spart sticle, dar aș fi putut s-o fac. Nu m-am bătut cu nimeni, dar aș fi putut s-o fac. De ce ? Pentru că de toate greșelile astea mă recunosc măcar virtual susceptibil. Dar să devin porc în public față de o femeie și să rostesc cuvinte de defăimare la adresa țării mele într-o țară străină, n-aș fi în stare nici într-o criză de delirium tremens. Care, fiindcă veni vorba, e o născocire la fel de prostească.

DAVID : Nu pretind că un diagnostic pus în grabă e inatacabil. Căci doctorul poate să fi greșit, plecând de la asemănarea simptomelor. Și a treia eroare ?

ALBU : E de ordin tehnic. De ce era nevoie să fiu îmbrăcat într-o uniformă străină, când era mai simplu să mă acoperiți cu un pled.

DAVID (ride) : Aveți dreptate. Uneori când vrei să faci prea bine, prostii. Ne pierdusem și noi capul.

ALBU : Și acum vă rog să mă lăsați să plec.

DAVID : Așa ? (Ii arată îmbrăcămintea.)

ALBU : Așa. N-am nimic de ascuns.

DAVID : Bine. (Pauză.) Dar m-a interesat prea mult demonstrația dumneavoastră ca s-o las fără răspuns. Imi plac argumentele psihologice. Sînt cele mai subtile și mai convingătoare.

ALBU : Și credeți că reluînd povestirea dumneavoastră fantastică, o să mă faceți să renunț la ele ?

DAVID : Nu, nu-mi fac iluzia asta. Dar v-aș ruga să luați loc și să luați în considerare niște contraargumente concrete la argumentele dumneavoastră psihologice. (Apasă pe sonerie.)

(Iși face apariția infirmierul care poartă un aparat de proiecție și un mic magnetofon. E însoțit de un bărbat cu o expresie dură și închisă.)

ȘEFUL (politicos, dar de fapt fără să aștepte autorizația) : Imi dați voie să asist și eu la această mică experiență ?

DAVID (după ce i-a întins politicos un scaun, către infirmier) : Poți începe.

(Pe perete se proiectează o imagine : un colț elegant de încăpere, cu două fotolii în care stau, cu cupe de șampanie în mînă, Albu și Eliza. Aceasta e aplecată spre Albu, ascultîndu-l cu atenție. Ține o mînă pe brațul lui.)

DAVID : Cred că nu e nevoie să fac prezentările, însă...

ALBU : Unde vreți s-ajungeți ?

DAVID : ...însă pentru o mai bună intrare în atmosferă...

(Face un semn infirmierului care apasă pe un buton al magnetofonului. Se aude vocea lui Albu : „La mine, amintirea fiecărui om se asociază cu o temă muzicală, cu sonoritatea unui instrument sau chiar cu o compoziție. Albert de pildă e o trompetă“. Se aude

risul Elizei și apoi cuvintele ei : „Și eu cu ce voi fi asociată în amintirea dumitale ?“. Apoi vocea lui Albu : „Te cunosc încă prea puțin. Deocamdată ești un corn englez.“ David izbucnește într-un ris puternic.)

ALBU : Fiecare om poate fi ridiculizat, cînd i se reproduc în public fragmente dintr-o pălăvrăgeală de salon.

DAVID : Dar nu rideam de dumneavoastră. Rideam la gîndul că Eliza poate fi asociată de un bărbat sub sunetul nostalgic al cornului englez. Mă veți înțelege imediat.

(Face semn infirmierului. Apare altă imagine. E o imagine a Elizei urcată pe o masă plină de pahare și făcînd evident streaptease. (Infirmierului.) Nu asta, asta e neinteresantă. Numărul trei. (Altă imagine : în alt colț al apartamentului, în alt fotoliu, Eliza cu rochia ridicată mult peste genunchi, cu un umăr dezgolit, e în brațele unui bărbat care ține în mînă o sticlă de șampanie. Bărbatul are fața ascunsă de umărul femeii, ea și cum ar săruta-o pe gît, dar îl recunoaștem totuși fără greutate pe Albu.)

DAVID : Amuzant, nu ? Deși recunosc că la un magazin de pornografii, nimeni n-ar lua-o nici pe gratis. Mai există însă încă cel puțin o duzină de fotografii ceva mai excitante, mult mai excitante. (Infirmierului.) Să sărim. Pune numărul 7. (Lui Albu.) Vă vine foarte bine în slip, aveți un corp de atlet.

ALBU : Ajunge.

DAVID : Ce curios e omul ! E în stare de cele mai dezgustătoare porcării, dar deîndată ce intervine frîna moralei curente se indignează sincer de ele. Aș paria că prietenul nostru e acum roșu ca racul.

ȘEFUL : Să-i menajăm pudoarea și să trecem la altă serie.

(Imaginea ni-l prezintă pe Albu călare pe un individ trîntit la pămînt, în clipa cînd ar vrea să-l lovească, dacă brațul nu i-ar fi oprit în aer de un bărbat și dacă alți doi nu l-ar reține de umeri. De jur împrejur figuri agitate. Sînt și două femei speriate, îmbrăcate numai în cămășuțe, din care una e Eliza.)

DAVID : Aceasta e scena bătăii. Domnul pe care l-ați trîntit pe jos și pe care vă pregătiți să-l loviți sîlbatic e unul din directorii de la „Vega“. În sfîrșit, ca să nu ne irosim timpul, o imagine finală de tot hazul. Numărul 19 ! (Imaginea ni-l prezintă pe Albu, îmbrăcat într-o uniformă militară străină, susținut, de o parte și de alta, de Albert și David.) Trebuie să vă fac un compliment. Arătați foarte bine în uniformă de ofițer aviator. Puțin cam obosit, cam mahmur, dar foarte chipeș. (Către infirmier.) Lumină !

(Se aprinde o lumină foarte puternică. Infirmierul se postează în fața ușii, ceilalți doi bărbaiți stau imposibili pe scaune, privîndu-l pe Albu, care stă pe pat, cu fața în mîini. O lungă, foarte lungă tăcere grea. Într-un tîrziu, Albu rostește cu o voce răgușită.)

ALBU : Pretindeați că am ținut un discurs. DAVID : Nu un discurs, un soi de speech foarte dezlinat de altfel.

ALBU: **II aveți?**

DAVID: Aha! Fotografiile nu v-au convins. (Un semn infirmierului. Proiecția îl arată pe Albu proptit pe masă, între pahare. Are cămașa desfăcută, o figură desfigurată, părul căzut în ochi, cu paharul ridicat.) Asta-i luată în timpul speech-ului de care vorbeam.

ALBU: Nu mă interesează fotografia.

DAVID: Răbdare. Banda! (Se aude vocea îngălată a lui Albu. Vorbește implectit ca un om beat, dar glasul e incontestabil al lui: „Viitorul, domnilor, nu aparține nici unei doctrine, nici unui sistem. El o să fie, domnilor, al tehnocrației suprastatale. Ciocnesc pentru noua aristocrație“.)

DAVID: Aici ne găsim în fața unui caz foarte interesant. După cite am aflat, domnul Albu a publicat recent într-o revistă străină un articol în care combatăa tocmai semnele apariției unei asemenea tehnocrații. (Rizind.) Încerca probabil să-și convingă propriul subconștient.

ȘEFUL: Aprindeți lumina. (Aceeași lumină orbitoare. Cu voce tăioasă.) Domnule Albu, aceasta este sau nu este vocea dumitale? (Albu doborât nu răspunde.) Mai departe! (Din nou vocea lui Albu: „Ambiția românilor de a intra în competiție cu marile puteri industriale e o nebunie și a dus la un fiasco. Și eu sînt în măsură să știu asta, vă rog să mă credeți“.)

ȘEFUL: E de ajuns?

ALBU (după o lungă tăcere): Ce doriți de la mine?

ȘEFUL (făcînd semn infirmierului să iasă): Să devii rezonabil în fața evidenței. Ce părere ai de toate astea?

ALBU: Trucaje! (David se ridică amenințător.)

ȘEFUL: Lasă-l. E un om prea inteligent ca să continuăm comedia. (Pauză.) Să zicem că sînt trucaje.

ALBU: Și banda e trucată.

ȘEFUL: Nu, banda nu, deși declarațiile dumitale ne-au pus și pe noi în încercătură, prea erau compromițătoare. Din fericire pentru dumneata, erai realmente în stare de semiconștientă cînd le-ai făcut. Asta le garantează pe de o parte autenticitatea, iar pe de alta ne dau speranța că o să ne înțelegem mai ușor, fără să fim obligați să recurgem la mijloace tari.

ALBU: Să ne înțelegem? Așa? E un șantaj? Și mă rog ce urmăriți? Rețineți că asupra mea nu aveți nici o putere. Nu mă simt vinovat cu nimic.

ȘEFUL (rizînd): Cum Dumnezeu se pot amesteca în dumneata atîta inteligență și atîta naivitate? Crezi că nevinovăția dumitale are vreo importanță? Singurul fapt important e că nimeni nu mai poate crede în ea. După cum ai observat, dovezile noastre se pot grupa în trei seturi. Primul, pe care l-aș numi, setul Eliza, ar putea interesa în deosebi pe o anumită doamnă tinăra de la București, care așteaptă un copil; al doilea, să-l numim setul directorului de la „Vega“,

ar trezi un interes mare la instituția dumitale; în sfîrșit, al treilea, să-i zicem setul benzii de magnetofon, care le-ar cuprinde și pe celelalte două, ar stîrni o adevărată emoție celor de la Securitatea română. Crezi că toți oamenii aceștia s-ar mulțumi cu cuvîntul dumitale de onoare ca să creadă că ai fost drogat și că documentele sînt niște trucaje?

ALBU (zdrobit): Sînt nevinovat.

ȘEFUL: Începi să mă plictisești.

DAVID: Domnule Albu, în materie de nevinovăție nu sîntem nici noi mai creduli decît serviciile voastre. Te cunoaștem, ca pe propriul nostru buzunar. N-am disprețuit nici măcar informația cu privire la originea dumitale socială, nici la spiritul dumitale de frondă și de protest, nici la conflictele cu colegii dumitale, etc. etc. Știm că nu ești sensibil la cadouri, dar (Țipînd.) scutește-ne cu poza asta de inger neprihănit.

ȘEFUL: Dacă n-ai priceput încă singur totul, țî-o spun eu: întoarcerea dumitale în țară ar echivala cu o sinucidere.

ALBU: Și ce vreți de la mine, să cer azil politic?

ȘEFUL: Azil politic? (Se uită la David și amîndoi izbucnesc într-un rîs homeric.) Ce să facem cu dumneata aici?

ALBU: Sînt un inginer bun.

ȘEFUL: Ingineri buni avem și noi. Dacă ai cere azil politic, te-am expulza în 24 de ore pentru scandalul din noaptea trecută. Dar înaintea dumitale ar sosi la București dosarul nostru și alte depoziții ale unor martori oculari. Și, bagă de seamă, lucrurile acestea se vor întimpla oricum și întocmai, dacă nu accepți.

ALBU: Ce?

ȘEFUL: Nu face pe prostul. Știi foarte bine că-ți cerem să lucrezi pentru noi. Altă soluție n-ai. (Pauză.) Adică una singură. (Se ridică o dată cu David și-i aruncă un pistol pe masă. Apoi ies amîndoi. Rămăs singur, Albu se apropie fascinat de pistol, îl ia în mînă, schițează gestul de a-l duce la tîmplă.)

Întuneric

Zgomotul pendulei. Și destul de repede lumină. Cei trei, în aceeași poziție, ca și în scena anterioară. Pistolul a dispărut.

ALBU: Cît e ceasul?

DAVID: Trei. De ce nu ne lași să mergem la culcare?

ALBU: Știați că azi la unu am oră la președintele societății?

DAVID: Dumneata ce crezi?

ALBU: Că sînteți diabolici.

DAVID: Meseria noastră seamănă perfect cu jocul de șah. Este un joc al inteligenței. Și în clipa de față dumneata ești mat. Ce caută aici diabolismul?

ALBU: Nu vă urăsc, pentru că vă faceți meseria. Ci pentru că ați făcut din mine un laș. Nu știam că sînt laș.

DAVID: Aceasta confirmă încă o dată că teoria dumitale asupra datelor congenitale e

falsă. (Inciliant.) De altfel, ai circumstanțe atenuante: soția, reputația. E lesne de înțeles că n-ai dori să se spună cîndva despre copilul dumitale că e odrasla unui trădător și a unui ocaș. Dacă asta te consolează, adaug că am convingerea că altfel ai fi avut curajul să te sinucizi.

ȘEFUL: Ne pierdem iar în considerații psihologice? Dacă n-ai fi un om de știință, domnule Albu, adică un spirit lucid și logic, ți-aș mai da răgaz de gândire cîteva ore sau cîteva zile. Dar pentru dumneata situația trebuie să fie clară. Așa încît îți dau cîinci minute. (Scoate ceasul și-l pune pe masă. Un timp de tăcere, întreruptă în sfîrșit de risul disperat al lui Albu.)

ALBU: Ca și cum n-ați ști că am acceptat din clipa cînd am aruncat pistolul înapoi pe masă! Ce mai doriți, un angajament solemn, un jurămint?

ȘEFUL: Nu, o simplă semnătură. Dar asta mai tîrziu. Te felicit, ai în adevăr un spirit lucid. Văicărelile de babă nu ți s-ar fi potrivit.

ALBU: Pot pleca? Presupun că hainele mele sînt undeva pe aici în această „clinică”.

ȘEFUL: Sînt. Dar mai avem unele lucruri de vorbit. Ah, am uitat să-ți atrag atenția, dar presupui probabil că toate discuțiile sînt înregistrate. Cu alte cuvinte că există încă o bandă „netrucată”, mai acuzatoare decît toate.

ALBU: Nu e nevoie să mă mai amenințați. Am priceput totul.

ȘEFUL: Cu atît mai bine. Atunci să trecem mai departe.

ALBU: Un moment. De ce m-ați ales pe mine?

ȘEFUL: Aștepți complimente? Te studiem de vreo trei ani, știm că ești capabil, inteligent, energic, un savant de viitor...

ALBU: Frumos viitor!

ȘEFUL: Dacă nu mă lași să vorbesc! Tocmai voiam să-ți spun că dacă vom fi mulțumiți de serviciile dumitale, viitorul îți va fi sigur strălucit. Ideea unui cont mai mult decît considerabil în bancă și a unui post important la vreun institut celebru de cercetări nu-ți suride? Asta bineînțeles, dacă vom fi mulțumiți.

ALBU: Ce servicii vă pot aduce eu ca să fie evaluate atît de mult?

ȘEFUL: Asta ne privește deocamdată. Dar dumneata știi foarte bine că nu facem filantropie și nu aruncăm eu banii. Sîntem siguri că ești omul care ne trebuie. (Neglijent.) Apropo, se pare că aveți mici litigii cu „Vega”.

ALBU: Am cumpărat o licență, dar aplicarea ei nu dă rezultatele așteptate.

ȘEFUL: Curios, cei de la „Vega” susțin că n-au păstrat nici un secret și că documentația ar fi corectă.

ALBU: Atunci înseamnă că e vina tehnicienilor noștri. Dar în loc să mă plătăm nu știu cîți specialiști, rugăm să ni se acorde

posibilitate de verificare în laboratoarele societății.

ȘEFUL: Foarte, foarte curios. Vă credeam mai avansați în domeniul ăsta.

ALBU: Atunci, n-am fi cumpărat licența.

ȘEFUL: Da, e un argument. Azi la prînz, vei fi primit de președintele societății și vei obține tot ce dorești, în condițiile cele mai favorabile cu putință. Ai să te poți întoarce la București cu o platformă pe care n-ai avut-o pînă acum. (Ironie.) Poate că vei fi și premiat.

ALBU (tot ironic): Trebuie să vă exprim profunda mea grațitudine?

ȘEFUL: Ești simpatic, domnule Albu. Dar ironiile își puteau avea locul pe vremea cînd nu eram șeful dumitale ierarhic. Acuma, numai eu am dreptul la ironie. (Lui David.) Apropo, ce indicativ are Albu?

DAVID: Y-35.

ȘEFUL: Exact: pe vremea cînd nu erai Y-35. Încă un detaliu: cred că te-aș jigni dacă pentru început ți-aș acorda un salariu ca unui informator oarecare. Ori marea recompensă, ori nimic. Cred că pot preciza că respectivul cont în bancă s-ar putea urca pînă la două sute de mii de dolari.

ALBU (consternat): Dumnezeule, dar pentru ce?

ȘEFUL: Iar ne-am luat eu vorba. Îmbătrînesc. Spuneai deci că „Vega” v-a tras pe stoaară.

ALBU: Sau că tehnicienii noștri sînt de vină.

ȘEFUL: Și ca atare bateți pasul pe loc.

ALBU: Exact.

ȘEFUL: Și dacă simulați?

ALBU (nedumerit): Poștim?

ȘEFUL: Am spus: dacă simulați această batere a pasului pe loc?

ALBU: Nu înțeleg.

ȘEFUL (lui David): Vrei să-l ajuți? (David se apropie de Albu și pe neașteptate îl pămăiește violent. Albu sare în picioare, dar Șeful a apăsat pe sonerie. Sosesc cei doi „infermieri”. Nu mai au halate, ci sînt în vestă, și sub brațul stîng poartă pistoale în tocuri. Îl înhață pe Albu care urlă.)

ALBU: Ticăloșilor! Bestiilor!

ȘEFUL (gorilelor): Să nu-i lăsați urme pe față. (Albu e seos în vreme ce se face bruc)

Întuneric

Se aude tic-tacul pendulei, apoi lumină. S-a mai adus un scaun pe care e așezat, zdrobit, Albu cu cămașa sfîșiată. În spatele lui, una din „gorile”. Pe celelalte scaune, Șeful și David.

ȘEFUL: Ai început să înțelegi?

ALBU (sfîrșit): Nu am nimic de adăugat, oricît m-ați tortura: ori e vina noastră, ori am fost sabotați, dîndu-ni-se documentația incompletă. N-am fi cumpărat o licență ca s-o atîrnăm în cui.

ŞEFUL (ridicînd din umeri) : Mai ai să-i pui vreo întrebare ? (Lui David.)

DAVID : Vorbeşte-ne despre colegii dumitale din delegaţie.

ALBU : Corbuţu e un inteligent şmecher şi atîta tot. Paraponţu e un timorat, cu ticuri de om îmbătrînit înaintea de vreme, dar în specialitatea lui strictă, puţini pot rivaliza cu el. E şi einstit.

DAVID (proiectînd o fotografie care-l reprezintă pe directorul general Paciurea) : Cine-i domnul ăsta ?

ALBU : Profesorul Dimitrie Paciurea, directorul nostru general.

DAVID : Ce fel de om e ?

ALBU : Un excelent organizator.

DAVID : Şi ca om de ştiinţă ? (Albu tace.) Am întrebat ceva.

ALBU (cu o ezitare) : Puţin depăşit.

DAVID : Slăbiciuni ?

ALBU : Nu-i cunosc.

DAVID : Înghiţe calmante cu pumnul : semn că ceva nu merge. (Arătînd altă poză.) Şi ăsta ?

ALBU : Directorul tehnic Pădureţ.

DAVID : Calităţi ?

ALBU : Bun de gură, descurecureţ.

DAVID : Defecte ?

ALBU : După mine necorespunzător. De altfel, e pe ducă, se pare.

DAVID (arătînd fotografia unei clădiri) : Recunoşti clădirea ?

ALBU : Bineînţeles.

DAVID : Cine lucrează în camera însemnată cu o cruce la etajul trei ?

ALBU : Eu.

DAVID : Cine-i omul acesta ?

ALBU (după o ezitare) : Nu-l cunosc.

(David face un semn, „gorila“ îi înfige degetele groase sub urechi. Albu scoate un geamăt, aproape de urlet. Între timp, David proiectează altă fotografie în care-l vedem pe Albu, ieşind împreună cu bărbatul din fotografia anterioară, pe uşa instituţiei.)

DAVID : ...Ei ?

ALBU : Nu-l cunosc decît din vedere. Ne dăm bună ziua. El lucrează la etajul 7.

DAVID : Cei de la etajul trei n-au legături de lucru cu cei de la şapte ?

ALBU : Nu, nu comunică.

DAVID : Nici dumneata ?

ALBU : Mi se trimite, din cînd în cînd, cite o temă. Imposibil de stabilit din ce temă generală face parte.

ŞEFUL (ridicîndu-se) : În regulă. O să verificăm. (Face un semn, „gorila“ dispăre.) Sper că ai început să ne cunoşti Y-35. Ai să găseşti alături o baie, hainele dumitale călcate, (Surîzînd.) o duzină de stridii şi o

butelie mică de şampanie frapată. Ți-am ghicit preferinţele ? Ultimele instrucţiuni le vei primi înaintea plecării dumitale în țară. (Către David.) Să mergem, mor de somn. La vedere.

ALBU : Pot pune o întrebare ?

ŞEFUL : Cu condiţia să fie ultima. De acum încolo răspunzi, nu întreb.

ALBU : Ce drog ai folosit ?

ŞEFUL (privindu-l lung, cu un suris care i se întinde tot mai mult pe faţă) : Eşti prea curios. Dar e bine să ştii că, dacă o vom folosi a doua oară, doza va fi mortală.

La București. Un cocktail oferit cu ocazia unei conferințe internaționale. Se presupune că în camera din dreapta e bufetul, dar, din cînd în cînd, doi chelneri oferă băuturi invitaților. La intrarea din stînga, lingă culisă, făcînd oficiul de gazdă, un ministru, flancat de consilierul ministerial Focea și de Paciurea. Atmosferă obișnuită recepțiilor: fraze convenționale, cite un rîs discret, frînturi de conversație în engleză, franceză, germană și, bineînțeles, multă plictiseală. Cadrul e aproape nud. Nu vom fi complet depeizați pentru că regăsim personaje cunoscute, și vom cunoaște altele ce vor juca un viitor rol. În jurul lor e necesară însă o figurație destul de numeroasă, pentru ca impresia de firese să se creeze. Dintre cunoștințele noastre — care evident vor evolua în prim plan — îi identificăm imediat pe Parapontu, Corbuțu, Pădureț.

MINISTRUL (primind un domn și o doamnă): Bonjour madame, bonjour monsieur Dorval. Je vous présente mes collaborateurs: monsieur Focea, monsieur Paciurea.

DORVAL: Mais nous connaissons déjà monsieur Paciurea. J'oserais même dire que c'est un vieil ami à moi. (Notă importantă: replicile în limbi străine nu trebuie să se audă complet și „ca la teatru”. E vorba de a crea o atmosferă.)

DOI BĂRBAȚI, TRAVERSÎND SCENA: Să mergem la bufet. Au serviciuri cu iere negre.

(Notă importantă: aceste replici și altele citeva de aceeași natură, rostite de figurație, sînt date cu titlu de exemplu. De fapt figurația va trebui să improvizeze inteligent și cu îndrăzneală pe tot parcursul tabloului, menajînd bineînțeles replicile protagoniștilor. În nici un caz figurația n-are voie să treacă mută și împăiată pe scenă.)

UN DOMN: Într-un grup: I thought the „Bomanian miracle“ was only publicity. I was wrong. (Credeam că „Miracolul românesc“ e doar publicitate. Am greșit.)

UN BĂRBAT (unei doamne): Am mai avut prilejul să vă fiu prezentat la o recepție la ambasada engleză. (Cheamă un chelner care trece cu tava cu băuturi.) Ce doriți, whisky, un Campari...

DOAMNA: Nu, aș prefera... (Chelnerului.) Ce-i asta, citronadă?

CHELNERUL: Da, doamnă.

UN DOMN (traversează scena ținîndu-l de braț pe Paciurea): Herr Professor, ich möchte mit Ihnen eine geschäftliche Besprechung haben. (Domnule profesor, aș vrea să am cu dumneavoastră o convorbire de afaceri.)

PACIUREA: Wan sie wollen. (Cînd doriți.)
CORBUȚU: Stă bine șefu! (Îi arată pe Paciurea.) Ai văzut, toată lumea se învîrte în jurul lui, a făcut și oficiul de gazdă, alături de ministru.

PARAPONȚU: E explicabil. Sus erau foarte mulțumiți de afacerea „Vega“.

CORBUȚU (frecîndu-și mîinile): Ce e drept e drept, am făcut treabă bună. Mai avem de învățat de la șmecherii ăștia. Erau acoperiți: documentația era corectă, numai un amănunt, dar acela esențial, era interpretabil. Nici acum nu-mi revin.

PĂDUREȚ (apropiindu-se): Tot despre succesul vostru vorbiți? Nu v-ați săturat încă de glorie? Vă dau o știre bună, o să primiți niște prime serioase.

CORBUȚU: Asta e o veste grozavă. să trăiți tovarășe Pădureț. Face să ciocnim în cinstea dumneavoastră. Știm noi cine a pus un cuvînt bun.

PĂDUREȚ (zărîndu-l pe Albu, întovărășit de prietenul său Dan Zamcea): Albu, vino aici. Închinăm pentru succesul vostru.

CORBUȚU: Și pentru prime. Ce, citeva miare sînt de colo?

ALBU: Ce prime?

PĂDUREȚ: Vi s-au acordat chiar azi. Tocmai le comunicam tovarășilor și te căutam și pe dumneata.

UN DOMN (adresîndu-se lui Parapontu. Vorbește românește cu un foarte puternic accent anglo-saxon): Excuse-me... domnu' Albu?

PARAPONȚU: Nu, dumnealui e domnul Albu.

DOMNUL: Aoh! Bunădzuiă. I am nou culciurel atașat de la ambasad. Coleg care a fost before me vorbit de dumnevoastră frumos. Very, very fine.

ALBU (care a tresărit): Pleased to meet you. (Încîntat să vă cunosc.)

PĂDUREȚ: Ce bine vorbiți românește!

DOMNUL: Aoh, a little, ... putzîn, putzîn... but pricep tot.

PĂDUREȚ: You are... de mult... in Bucharest?

DOMNUL (surizînd cu aerul de a întreba dacă e corect): De... ieri?

CORBUȚU: Yes, ieri, sehr gut.

DOMNUL (lui Albu, dîndu-i o carte de vizită): Sperăm revedem. Bibliotec, film.

ALBU: With pleasure. (Privește cartea de vizită.) Mr. Brown. (Acesta pleacă.)

DAN (văzîndu-l palid pe Albu): Ce-i cu tine, nu ți-e bine?

ALBU (se uită în jur, dă cu ochii de chelner. Acesta dispăre): Nu, nimic, mă doare capul.

CORBUȚU: Sînt dați naibii, domnule, toți invitați românește înainte de a fi trimiși în post.

ALBU: Despre ce prime vorbeați?

CORBUȚU: Asta-i bună, pentru misiunea noastră.

ALBU: Eu nu primesc primă.

PĂDUREȚ: Poftim?

CORBUȚU: Asta ce figură mai e?

ALBU: N-am avut nici un merit. Vina era a lipsei noastre de imaginație. (Lui Dan.) Hai Dan s-o căutăm pe Sanda. Ne scuzați. (Pleacă.)

UN DOMN (altui domn) : Vous venez à la chasse de demain ? Il paraît qu'il y aura un vrai massacre.

CORBUTU (care a rămas cu gura căscată, izbucnește) : Asta-i nemaipomenit.

PARAPONȚU : Mai încet, te-aude lumea.

PĂDUREȚ (acru și sever) : Țsta e un afront adus conducerii.

CORBUTU : E bun de legat, e iresponsabil.

PARAPONȚU : Dacă nu primește el, nu putem primi nici noi.

CORBUTU : Nu mai spuneți ! N-are decît să-și doneze partea lui Crucii Roșii. Pe munca noastră nu-i stăpin. Și tovarășul Pădureț are dreptate: gestul e o jignire la adresa conducerii și o defăimare a muncii întregului colectiv, a întregii instituții. (Zărindu-l pe Focșa.) Tovarășe Pădureț, uitați-l pe tovarășul consilier Focșa, spuneți-i și lui. La urma urmei — și ministerul e vizat.

FOCȘA (apropiindu-se zîmbitor) : Ce s-a înțiplat ? De ce sînteți atît de agitați ?

PĂDUREȚ : Tovarășe consilier, un incident neplăcut.

CORBUTU : Tovarășe Pădureț, vă asigur eu că nu e vorba de un incident, ci de un gest premeditat.

FOCȘA : Dar lămuriti-mă și pe mine o dată (Grupul lor e separat însă de două doamne care se strecoară grăbite printre ei.)

UNA DIN DOAMNE : Pardon. (Celelalte.) Trebuie să ț-o arăt numaidecît : are pantaloni de lamé și o cazacă, dragă, făcută toată din...

PĂDUREȚ : Tocmai îi felicitam din nou pe băieți și-i anunțam că li s-au acordat prime. La care Albu a declarat ritos, chiar provocator că el nu primește primă.

FOCȘA : Interesant, de ce ?

CORBUTU : Cică noi eram vinovați de eșecul lucrărilor.

FOCȘA : Are caracter Albu.

CORBUTU : Dar tovarășe consilier, eficiența deplasării noastre nu poate fi contestată.

FOCȘA : Nici n-o contestă nimeni. E vorba de faptul că această deplasare putea fi evitată. (Zărindu-l pe Dorval.) Scuzați-mă. (Lui Dorval.) Monsieur Dorval, êtes-vous satisfait de votre séjour ? (Se îndepărtează cu Dorval.)

CORBUTU : Frumos. Din cauza lui Albu o s-ajungem să ne punem și cenușă în cap pentru succesul nostru.

PARAPONȚU : Partea proastă e că succesul e mai ales al lui. El a obținut verificarea în laboratoare. Și a găsit chițibușul buclucaș. Dacă refuză el prima, e clar că trebuie o s-o refuzăm și noi.

PĂDUREȚ : Eu nu găsesc că e principial ca unul singur să-și asume meritele tuturor. Ați fost totuși trei acolo.

CORBUTU : Bineînțeles. Cît despre mijloacele folosite de Albu pentru a obține verificarea s-ar putea spune multe.

PARAPONȚU : Are omul relații și pace.

CORBUTU : Mie relațiile astea nu-mi plac. L-ați văzut pe cetățeanul de adineauri ? A

venit ieri în țară, și azi dă buzna peste Albu. Parcă pentru el ar fi venit.

PĂDUREȚ : Ia mai dați-l dracului și să mergem ei noi la bufet că nehalții ăștia ne lasă flămînzi. (Se îndepărtează.)

UN BĂRBAT ALTUI BĂRBAT : Nu l-ai zărit cumva pe Mateescu ?

CELĂLALT BĂRBAT : Era pe dincolo. (Rîzînd.) Și tu îți aranjezi treburile pe la receptii ?

BĂRBATUL : Altfel crezi că aș veni ? (Se îndepărtează amîndoi.)

SANDA ALBU (e o femeie foarte tînără, de vreo 22 de ani, care a păstrat ceva copilăresc și fragil în ea. Apare alături de Dan) : Dan, nu poți să-l scoți pe Matei de dincolo, aș vrea să plecăm.

DAN : L-a reținut ministrul. Stau de vorbă cu delegatul olandez. Mai așteaptă și tu puțin.

SANDA : De s-ar termina o dată cu conferința asta. De trei zile, aproape că nu mai dă pe acasă.

DAN : Ce vrei, servituțile succesului. De cînd s-a întors din străinătate, Paciurea nu se mai deslipește de el.

SANDA (cu o mică strîmbătură) : Uf, greu e să ai un bărbat celebru.

DAN : Ține-te bine, ăsta e de-abia începutul.

SANDA : Știi ce-i curios, Dan ? Că de cînd s-a întors în loc să fie mai mulțumit și mai vesel, e mai tăcut și mai nervos.

DAN : N-am băgat de seamă. E drept că-l văd atît de puțin. Muncеște prea mult probabil.

SANDA : Niciodată n-am fost o secătură, dar am început să mă satur de atîta muncă și iar muncă. Omul mai are dreptul și la puțină bucurie adevărată, nu numai la „satisfacții“.

DAN : Sanda e adevărat că...

SANDA (surizînd) : Ce ? De ce te-ai înroșit ? Ți-a spus Matei ?

DAN : Înainte de a pleca în străinătate. Era copilăros de fericit și nu și-a putut ține gura. Ca și eu acuma. Nu te superi că te-am întrebam.

SANDA (luîndu-l de braț) : E emoționant să ai un prieten ca ține. E ca un fel de cadou frumos pe care ț-i-l face viața. E adevărat și sînt foarte fericită. Dan.

FREDY POLUXIS (un bărbat de 45 de ani, foarte elegant, foarte monden, apropiindu-se de ei) : A, frumoasa doamnă Albu. Omagii-le mele. (Îi sărută mîna.) Domnul Zamcea, mi se pare. (Își string mîinile.) Îmi îngădui să vă fac un reproș, doamnă. Sînteți ingrată cu admiratorii și fideliî dumneavoastră. Mi-aduc aminte cu adevărată nostalgie de cele cîteva seri petrecute în casa dumneavoastră.

SANDA : Domnule Poluxis, Matei a fost atît de ocupat în ultima vreme încît (Îl arată pe Dan.) Nici pe prietenii vechi nu i-am mai văzut. Dar poate că în una din săptămînile astea o să ne faceți plăcerea să veniți la masă la noi.

ALBU : Aș fi foarte încântat. (Lui Dan.) Știu că sint de delicate la dumneavoastră relațiile cu străinii și de aceea îi păstrez o adevărată recunoștință domnului Albu care m-a adoptat, ca să zic așa, la venirea mea.

SANDA : Acum sper însă că vă simțiți la noi ca acasă.

DAN : Mai ales că agenția merge, se pare, foarte bine.

POLUXIS : Oh, doamnă, eu sint pretutindeni străin și totodată ca acasă. E un destin. Am nume grecesc, părinții mei locuiau în Zan-zibar și m-am născut pe un vapor italian, în raza New York-ului. Le métèque parfait. Vorbeste zece limbi și n-am nici o patrie.

SANDA (glumeț) : Liber ca vîntul.

POLUXIS : Uneori libertatea e o povară mai grea decît orice răspundere. Și o patrie e mai necesară chiar decît o nevăastă. Dar domnul Albu nu-i aici?

SANDA : Ba da, pe dincolo. După cum vedeți, sint o abandonată.

POLUXIS : Cunosc mulți bărbați nerușinați care s-ar bucura, dacă ar fi așa. Vreți să-i fac eu semn? (Se îndepărtează.)

SANDA : Mă amuză omul ăsta. E călătorit, foarte priceput în pictură, inteligent și destul de cabotin ca să fie ușor comic.

POLUXIS (intorcîndu-se) : Vine. După cum vedeți, știu să fiu și vrăjitor.

ALBU (venind) : Iartă-mă, draga mea. Bună ziua, domnule Poluxis.

SANDA : Tocmai mă plingeam ce uricios e un bărbat cu obligații. Nu te supăra Matei, dar aș vrea să mergem acasă. Mă simt cam obosită.

ALBU (uitîndu-se în jur, cu oarecare stinghereală în ton) : Sanda nu pot încă... mai ai puțină răbdare. Sau să te conducă Dan. Știi, ministrul n-a plecat încă și...

SANDA : De cînd ai devenit așa de supus protoeolului?

POLUXIS : Poate că domnul Albu mai are de tranșat și anumite afaceri. Cocktailurile și recepțiile sint mediul ideal pentru chestiunile de afaceri. Asta v-o spune un bătrîn negustor.

SANDA : Numai că Matei nu-i negustor. Da, hai să ne mișcăm puțin. (Se îndepărtează.)

POLUXIS : Mi s-a părut mie, sau doamna e mai nervoasă decît de obicei?

ALBU : Observația mi se pare cam indiscretă, domnule Poluxis.

POLUXIS : Îmi pare rău, dar voi fi și mai indiscret : de ce nu puteți pleca încă de aici, ce vă reține?

ALBU (siderat) : Poftim?

POLUXIS : Controlați-vă mai bine expresia. Sint ațiția curioși în jur. (Chelnerului care îi întinde tava.) Nu, mulțumesc. (Așteaptă ca acesta să se îndepărteze.) Am întrebato : așteptați pe cineva?

ALBU : Domnule, relațiile noastre trecute, pentru că din clipa aceasta ele se încheie, nu vă îngăduie o asemenea familiaritate. Bună ziua.

POLUXIS : O clipă. Nu mi-ar displace să se creadă că avem o mică neînțelegere, dar nici la o altercație nu putem ajunge. (Pe alt ton.) Știu că vi s-a telefonat să fiți azi după masă aici. (Albu se oprește brusc.)

UN DOMN (trecînd pe lingă ei și punînd mîna pe umărul lui Poluxis) : Bonjour vieux, ca va?

POLUXIS : Merci. Tu connais monsieur Albu? Un jeune savant d'un grand avenir.

DOMNUL : Enchanté monsieur. (Lui Poluxis.) A tout à l'heure.

POLUXIS : Și eu regret că relațiile noastre trecute s-au încheiat. Țineam la ele, erau agreabile. Ce să-i faci. Așa e viața. Apropos, formula Y-25 îți spune ceva?

ALBU : Dumneata!

POLUXIS : Inchipuieste-ți, sint principalul dumitale naș. Trei ani te-am studiat pentru asta. (Pe ton imperativ.) Poimiine noaptea la unu, la „Melody”. Să vii însoțit, ca să nu bată la ochi. Cînd vei intra, eu voi avea nota achitată și mă voi ridica de la masă. Te așezi la masa mea și pe partea inferioară a tablei vei găsi lipită o foiță de hîrtie. Iar azi, pentru orice eventualitate, am discutat despre impresionisti. Eu am rămas fidel impresionistilor. Sint un depășit.

Întuneric

(Eventual, pauză)

Biroul Colonelului de Securitate Pîrvulescu Pe două fotolii în fața biroului, maiorul Mironescu și căpitanul Constantin.

CONSTANTIN : Aici aveți lista tuturor persoanelor pe care Poluxis le-a întîlnit în ultima săptămînă.

PÎRVULESCU : Ce pomelnic!

CONSTANTIN : 25. Din care 20 de străini și 5 români. Dar și aceștia în cadrul unor întîlniri oficiale minutate.

PÎRVULESCU : Prin urmare nimic. Și cînd te gîndești că la rîndul lor, jumătate din străinii de pe listă sint măcar... „ciudați” și trebuie să ei supravegheați.

MIRONESCU : Și la Brașov?

CONSTANTIN : Tot nimic. Poluxis a plecat cu mașina, vineri la 10 dimineata. A ajuns la 12 jumătate. A mîncat la Aro. Apoi a vizitat Biserica Neagră. S-a plimbat o jumătate de oră prin centru. A bătut o cafea, s-a suit în mașină și la șapte a fost în București. N-a stat de vorbă cu nimeni și s-a comportat exact ca orice turist. Îi place Brașovul și se duce acolo măcar o dată la două luni.

PÎRVULESCU : Îi mai plac lui citeva orașe : Timișoara, Clujul, Sibiuul... E adevărat că reputația de turist și de mare amator de artă a lui Poluxis nu e o mistificare. Se duce destul de des și pe la minăstiri.

MIRONESCU : Are o colecție foarte frumoasă de icoane pe sticlă.

PİRVOLESCU : Vrei să-mi lași o clipă Constantin? Te chem eu. (Constantin iese.) Ce părere ai? Trebuie să luăm o hotărâre.

MIRONESCU : Mă întreb dacă nu ar trebui abandonată pista. Ne irosim forțele. Poluxis e suspect prin definiție ca toți cei de pe listă, dar e de trei ani în țară și nu ne-a atras atenția prin nimic deosebit. Nu avem nici un indiciu în privința lui. Face afaceri corecte. Mă rog, atît cît pot fi de corecte afacerile. Există, vorba dumneavoastră, pe listă alții mai „ciudați”.

PİRVOLESCU : Și totuși deplasările astea mi se par bizare. Ce poate însemna Brașovul sau Sibiu pentru un om care a cutreierat lumea?

MIRONESCU : Acum trăiește însă la noi.

PİRVOLESCU : Zburînd, de cite ori are chef, la Viena, Paris sau Londra.

MIRONESCU : Ați auzit ce spunea căpitanul Constantin. Nimic suspect în cursul deplasării de la Brașov.

PİRVOLESCU : Poate că s-a simțit urmărit. (La dictafon.) Căpitanul Constantin. (Întră Constantin.) Ascultă, ești sigur că Poluxis nu s-a simțit filat la Brașov?

CONSTANTIN : Răspund cu capul, tovarășe colonel. A fost un filaj de toată frumusețea. Cei de la Brașov au crezut că sînt James Bond în persoană.

PİRVOLESCU : Bine. (Constantin iese.) Mi se învîrte o idee prin cap și n-o dîbuiesc. Hai să construim cîteva ipoteze. Plecînd bineînțeles de la ideea că Poluxis e un agent. Orice agent, oricît ar fi de sigur de acoperirea sa pornește obligatoriu de la premiza că e suspectat. Altfel n-ar fi agent, ci vînzător de zarzavat. Ca atare știe foarte bine că orice deplasare a sa e suspectă. Mai ales cînd nu e vorba de o raită la Snagov sau Mogoșoaia, ci de adevărate călătorii care sar în ochi. Bun! Acum revin la ideea că un om care poate să se ducă cînd vrea să viziteze Uffizzi, catedrala Westminster sau Sf. Petru, n-are de ce să se prăpădească după Timișoara sau Sibiu.

MIRONESCU : Nu vă supărați, dar nu vă urmăresc.

PİRVOLESCU : Nici eu. Bijbii. Deci de pe o parte Brașovul nu-l interesează, dar pe de alta se duce acolo cu toate riscurile de a trezi bănuielile noastre și de a fi filat. (Lovindu-se cu palma peste frunte.) Nu mai bijbii. Păi tocmai asta vrea : să fie filat.

MIRONESCU (mirat) : Poftim?

PİRVOLESCU : Bineînțeles. Ca să dovedească că e inofensiv. Un simplu amator de natură și de monumente. Își creează în felul ăsta un soi de alibiuri morale. Iar noi îl lășăm în pace și-l privim cu simpatie : iată un străin care ne iubește țara.

MIRONESCU (uu prea convins) : Da, e o ipoteză seducătoare.

PİRVOLESCU (rîzînd) : Ha, ha, cînd mă gîndesc ce mofluz trebuie să se fi întors Poluxis de la Brașov, dacă filajul lui Constantin a fost în adevăr perfect!

MIRONESCU : Totuși ipoteza dumneavoastră e construită pe o simplă presupunere

psihologică : că pe Poluxis nu l-ar interesa orașele noastre, dacă n-ar fi agent.

PİRVOLESCU : Exact.

MIRONESCU : Nu e cam fragil?

PİRVOLESCU (oftînd) : Ba da, dar nu știu de ce, cred că e adevărat. Și pe urmă situația e prea serioasă ca să ne îngăduim vreo neglijență. Dacă-ai știu ce salată mi-a făcut ieri șeful! Știi cum e cînd e furios și se trage de ureche. După lichidarea rețelei Aroturus, e sigur că a fost creată o nouă rețea, (împungînd cu degetul spre pieptul lui Mironescu), care a început să funcționeze la un an de la venirea lui Poluxis în țară. Adică aproximativ tocmai în termenul normal pentru recrutare și organizare.

MIRONESCU : Deci Poluxis rămîne pe lista suspectilor. Din cincisprezece n-am izbutit să eliminăm decît doi.

PİRVOLESCU (aprobînd din cap și chemînd la dictafon) : Căpitanul Constantin. (Acesta intră.) Se continuă și se întărește supravegherea lui Poluxis.

CONSTANTIN : Am înțeles, să trăiți! (Dă să iasă și se întoarce.) Tovarășe colonel, am omis să vă raportez ceva, pentru că nu știu dacă are vreo importanță. De fapt, nici nu-mi dau seama de ce vă spun.

PİRVOLESCU : Dumneata spune.

CONSTANTIN : Acum trei săptămîni la cocktailul dat cu prilejul conferinței internaționale A.F.I.P., Poluxis a stat de vorbă între alții și cu inginerul Albu.

PİRVOLESCU : Albu... Albu?

MIRONESCU : Un inginer tînăr foarte valoros, care lucrează cu profesorul Paciurea.

PİRVOLESCU : Ah, da, parcă îmi amintesc numele. Și?

CONSTANTIN : Mi-a fost cu neputință să surprind conversația, dar mi s-a părut animată.

PİRVOLESCU : Cum animată?

CONSTANTIN : Albu părea mirat și totodată supărat. De altfel, am menționat asta în raportul meu de atunci. Peste două zile, Poluxis a fost la bar la „Melody”. A venit și Albu cu un prieten. Dar n-au stat de vorbă. Poluxis pleca tocmai cînd a intrat Albu. De aceea, nici n-am raportat. Mi s-a părut o întîmplare și probabil că așa a și fost...

PİRVOLESCU : Nu s-au salutat?

CONSTANTIN : Ba da, dar numai din cap. Nici nu știu de ce v-am spus. Mă scuzați, e o prostie.

PİRVOLESCU (obosit, ridică din umeri, apoi lui Mironescu.) Să-mi prezentați date complete despre Albu. (Lui Constantin.) Poți pleca. A... stai. Ală dacă Albu frecventează în mod obișnuit barurile de noapte și cine era prietenul care îl însoțea.

CONSTANTIN : Am înțeles, să trăiți. (Iese.)

PİRVOLESCU : Ce muncă de galeră? Cine vine la rînd?

MIRONESCU : Australianul.

PİRVOLESCU : Dacă și ăsta a văzut într-o săptămîină tot 25 de oameni, stăm bine.

IRONESCU : Măcar să nu fi fost și el la Brașov. (Rid amîndoi.)
PIRVULESCU (la dictafon) : Să între locotententul Mitroiu.

Întuneric

Acasă la Albu, care citește într-un fotoliu. Se vede bine că nu e cu capul la lectură. Se aude o sonerie. Albu se duce să deschidă și se întoarce însoțit de Poluxis, care are un buchet de flori în mînă. Îl așază pe o masă. Cei doi bărbați se opresc, față în față, fără să schimbe o vorbă.

ALBU (după un timp) : Te-a văzut cineva intrînd aici ?

POLUXIS (neglijent) : Habar n-am. Nu m-am ascuns.

ALBU : Ești nebun.

POLUXIS : De ce ? Am venit să-ți fac o vizită. Am fost invitat și altă dată la dumneata.

ALBU : Exact. Ai fost „invitat“. Și atunci cînd invit un străin care are o situație oficială sau semi-oficială ca dumneata, îl anunț pe șeful instituției mele.

POLUXIS : Deci de cite ori am fost aici, faptul era știut și încă dinainte.

ALBU : Cum afli ?

POLUXIS : Nu, la drept vorbind nu. (Cu aerul de a căuta.) Să presupunem că ai uitat să anunți.

ALBU : Ținînd seama de situația mea și a dumitale, lucrul ar părea imediat suspect.

POLUXIS (același joc) : Să zicem că am venit ca amic, pe neprevăzute.

ALBU : Haida de, în trei ani ai venit la mine de patru ori, împreună cu alți invitați, iar în rest ne-am întîlnit doar în ocazii oficiale.

POLUXIS : Eu nu sint suspectat.

ALBU : Toți străinii din categoria dumitale sint suspecti din oficiu.

POLUXIS (ca și cum atunci ar găsi) : Adevărul e că m-am hotărît să-i fac o curte respectuoasă soției dumitale, și, dînd ce e drept dovadă de puțin tupeu, am venit neanunțat să-i fac o vizită. (Arată.) În Occident lucrul e posibil și chiar frecvent. Nimeni n-o să-ți poată imputa că nu m-ai dat afară cu picioare în fund.

ALBU : Îți interzic s-o amesteci pe soția mea în afacerile dumitale.

POLUXIS : Și totuși acesta era unicul pretext sub care puteam veni. Te-ai convins singur. Așa încît, mîine vei comunica că ai avut o vizită neprevăzută și neplăcută. Căci de venit trebuia să vin.

ALBU : De ce ?

POLUXIS : Pentru că mi-e imposibil să intru în contact cu dumneata. Pentru că te ascunzi și te eschivezi.

ALBU : Din prudență.

POLUXIS (instalîndu-se confortabil într-un fotoliu) : Așcultă, Albu, crezi că te poți juca nepedepsit cu noi ?

ALBU : Ți-am transmis toate informațiile pe care mi le-ai cerut la Melody.

POLUXIS : Maculatură ! Informațiile cu privire la Plenară le-am putut afla a doua zi — mai complet de altfel — în Știința. Eu citeșc Știința. Informația de la Sibiu, era exactă. Știi că ai fost la Sibiu cu un ordin de serviciu și că te-ai achitat de misiunea incredințată.

ALBU : Omul dumitale de la Sibiu e un dobitoc. Putea să mă compromită.

POLUXIS : Ce vrei, tocmai de aceea avem nevoie de oameni inteligenți ca dumneata. Deci la punctul acesta nu-ți reproșez nimic. Dar... (Pauză.) pentru că există doi de „Dar“ cu care e primejdios să te joci. La întrebarea ce instituții sau foruri se arată interesate de activitatea instituției voastre, mi-ai dat o listă de beneficiari, pe care mi-aș fi putut-o procura de la registratură.

ALBU : Nu cunosc alte părți interesate.

POLUXIS : Și Statul Major ? Știi că nu lucrezi la etajul șapte. Însă eu am informații sigure că Statul Major e foarte interesat de ceea ce se face acolo.

ALBU : Eu n-am serviciul la Statul Major. Cere-i informatorului dumitale de acolo datele pe care le vrei.

POLUXIS : De ce ? Etajul trei e mai aproape de etajul șapte, decît Statul Major de instituția voastră. (Urlînd.) Și termină cu tonul ăsta obraznic ! (Respirînd greu.) Și acum, urmează punctul patru. În cifrele pe care mi le-ai dat despre producția voastră există două erori. Nu una, două !

ALBU : Dacă cineva de la noi îți poate procura date mai exacte, folosiți-vă de el și lăsați-mă pe mine în pace. M-am săturat.

POLUXIS : Ai noroc că sint învățat să mă stăpînesc. Cred că-ți dai seama că probele la care ai fost supus pînă acum reprezintă doar un test și că acest test a fost verificat minuțios și prompt. Cu alte cuvinte sper că ai înțeles că nu poți trișa.

ALBU (cu furie) : Și dacă te-aș denunța, Poluxis ?

POLUXIS : Cine spunea, Tolstoi mi se pare, că și omul cel mai inteligent debitează nenumerate timpenii în fiecare zi. Sau cam așa. Citez din memorie. Ce dovezi ai împotriva mea ? Nici una. Doar cuvîntul de „onoare“ al unui „trădător“, ceea ce-i cam puțin pentru a periclită securitatea unui cetățean străin, care are și pașaportul în buzunar. Știi, eu nu sint obligat să mă duc să-l cer la miliție. (Albu își ia capul în mîini.) Mi-e milă de dumneata, dar ai să te obișnuiești.

ALBU : Și acum ce vrei de la mine ?

POLUXIS : O dovadă concretă, indiscutabilă a corectitudinii dumitale. Știu că în secția în care lucrezi există un dosar desemnat sub numele de dosarul albastru. Vreau fotografiile.

ALBU : Nu am acces ușor la el. Nu e de competența mea.

POLUXIS : Asta nu mă privește. Îți dau termen pînă în ziua de 12, (Se uită la ceas.)

la ora cinci după masă. La cinci și cinci încep represaliile.

ALBU : Ce represalii ?

POLUXIS : Nu-ți dorese să le simți. Ești un om tare Albu, nu ești un plîngăreț și asta le-a plăcut și celor de „dincolo“ la dumeata, dar ai văzut cum te-au muiat. Ei bine, dacă nu mergi drept, rolul meu e să te fac piftie. (Albu tace.) Ai vreo întrebare ?

ALBU : Cum să-ți transmit fotocopiile ?

POLUXIS : Nu sint atît de naiv încît să mă ating de ele. Le vei depune într-o valiză la casa de bagaje a Gării de Nord, iar recipisa o vei trimite la adresa aceasta. (Scoate din portofel, cu ajutorul unei batiste, o foaie de hîrtie.) Te miră că e scrisă cu litere decupate ? Nici o prudență nu e exagerată. Cineva va ridica valiza și aceasta va ajunge la prietenii noștri comuni. Ei au alte posibilități să verifice autenticitatea materialului. E clar ? (Albu tace.) De ce taci ?

ALBU : Dosarul albastru nu e „ultrasecret“.

E numai „confidențial“. De ce te interesează ?

POLUXIS : Pe mine de loc. Pe ceilalți. Încă un amănunt. Cînd vreau să te văd, îți voi scrie : în plic nu va fi decît o scrisoare banală semnată evident cu un nume fictiv, dar pe spatele timbrului vei găsi indicate locul și ora. E un rebus de o simplitate copilărească. De pildă A.P. 13—15 va însemna Athénée Palace ziua 13 ora 15 și vom avea plăcerea să bem un whisky împreună. Ca să mă înștiințezi pe mine, folosești același sistem. (Ridicîndu-se.) Cam asta e tot. (Albu tace. Un moment de expectativă. Ironic.) Nu, dragul meu, nu te deranja și nu insistă, plăcerea a fost de partea mea.

ALBU (ridicîndu-se) : Poluxis, tare aș avea chef să-ți sfărim făleile.

POLUXIS (rîzînd) : Te înțeleg, dar asta n-a reușit, s-o faciă nimeni pînă acum. Mă conduci ? (Se îndreaptă spre ușă.) Uitasem. Totdeauna uit cîte ceva important. Prima lecție pentru comportarea dumitale o vei primi chiar azi probabil. Oh, e un fleac, un simplu avertisment, un mic sfîchî, care să te scoată din amorțeală. Nu te-ai întregat cum de știam că ești singur acasă ? La revedere. (Iese.)

ALBU (a rămas nemișcat, apoi izbucnește, izbind cu sete cu pumnul drept în palma stîngă) : Canală ! Bestia ! (După această izbucnire se lasă să cadă în fotoliu istovit și cu capul în mîini. Pe altă ușă intră Sanda. E palidă, cu un aer descumpănit. Se oprește, îl privește. Albu tresare.) Cum, crai acasă ?

Unde, dincolo ?

SANDA : De ce ești așa de agitat ? Nu, acumă am venit. Am intrat prin spate.

ALBU (privînd-o și venînd îngrijorat lîngă ea) : Ce-i cu tine, ți-e rău ? Arăți palidă. (O conduce spre un fotoliu.)

SANDA (așezîndu-se) : Fii bun și dă-mi un pahar cu apă. Mi-e gura arșă. (Albu iese și Sanda își ia capul în mîini reeditînd parcă, întoarnă, poza lui Albu.)

ALBU (intrînd, se sperie) : Sanda... ce ai ? (Se așază în genunchi lîngă ea și-i pune mîna pe pîntece.) Nu cumva ?...

SANDA (văzîndu-l atît de speriat, îi surîde, bîgîndu-i mîna în păr) : La ce te gîndești prostule, de ce te-ai speriat așa ?

ALBU : Știu și eu... m-am temut că... Voi femeile sînteți atît de giugăse, cînd e vorba de... (Rîzînd.) Sint un prost, nu-i așa ? (Își pune capul pe genunchii ei, strîngîndu-i genunchii în brațe.) Oh, doamne, cit te iubesc.

SANDA : Adevărat, Matei ?

ALBU : Tot răsăfătată ai rămas. Mereu vrei să-ți spun și iar să-ți spun fraze.

SANDA (alintată) : Nu fraze. Vorbe de dragoste. Ce să fac ? M-ai învățat rău...

ALBU : Adineauri cînd am intrat și te-am găsit cu capul în mîini, am simțit că mi se goleşte inima de sînge.

SANDA : Las' că știu eu, nu pentru mine te-ai speriat, ci pentru el.

ALBU (glumeț) : Vei să mă faci să-l detest ? (Foarte serios.) Știi că, dacă ți-ar face rău, l-aș detesta ? Este un singur lucru pe care nu-l pot suporta. Mi se întîmplă și mie să mă gîndesc așa prostește, că ți-ai putea rupe o mîină sau că te-ai putea îmbolnăvi. Aș suferi ca un cîine, dar aș îndura. Însă ca ceva să te lovească aici (îi pune mîna pe inimă) și aici (îi pune degetul pe frunte) asta n-aș putea îndura. E peste puterile mele să văd în ochii tăi amărăciune sau nefericire. Nu știu dacă mă înțelegi, mă exprim ca un școlar.

SANDA : Înțeleg. Am voie să mă îmbolnăvesc de ftizie galopantă, dar să nu fiu amărită.

ALBU : Amărită din cauza mea ! Da.

SANDA (luîndu-i capul în brațe) : Dragul meu, dragul meu, rău mi-am mai pierdut capul după tine. (Ridicîndu-se.) Gata, acum sint veselă și fericită. Uită-te în ochii mei. Așa-i că nu mint ? (Matei o privește, apoi o ia în brațe. Îmbrățișare lungă.)

SANDA : Lasă-mă că mă sufoc. (Zărește florile.) Dar ce-i cu florile astea ?

ALBU : Ți le-am luat în drum spre casă.

SANDA : Sint superbe. Pentru ele mai meriți o sărutare. (Îl sărută, apoi așază florile într-un vas.) Adu puțină apă. (În timp ce el pleacă după un pahar cu apă, îi strigă.) Știi ce, hai să pregătim un cocktail grozav.

Î la, cum îi spune, gușă de porumbel. De cînd îi tot promis lui Dan. Știi că trebuie să vină Dan pe aici.

ALBU (revenînd cu apa) : De unde să știu ?

SANDA : Credeam că iar n-ai să fii acasă și cum azi nu mă simțeam în apele mele, i-am telefonat și l-am rugat să vină pe la mine. (Ca și cum ar face o descoperire.) Ce curios, singurul meu prieten e un bărbat. (Se agită, pregătînd paharele.)

ALBU : Ți l-ai însușit o dată cu persoana mea, hrăpărețo. Nu uita să pui în combinație și benedictină, asta o face catifelată. Apropo, unde ai fost ? Nu-s obișnuit să vin acasă și să nu găsească măcar un bilet de la tine.

SANDA (evitând vizibil să răspundă) : Nicăieri anume... am ieșit așa... să mă prind puțin...

ALBU : Și biletul ?

SANDA : Nu știu, eram zăpăcită... nu mai fi și tu așa pisălog. (Sună telefonul. Sanda ridică receptorul.) Alo, alo. (Îrîntește receptorul.) Telefoanele astea au început să mă exaspereze.

ALBU : Vreo atîngere.

SANDA : Toată dimineața a sunat telefonul fără să vorbească nimeni. Și de două ori cînd repetam ca o idioată „alo”, s-a auzit un ris batjocoritor de femeie vulgară.

ALBU : Nu mai da și tu atenție. Există imbecilii care se țin de farse de astea grosolane. Ar trebui depistați și biciuiți în piața publică.

SANDA : Într-un moment dat ajunseseam să cred că e cineva care te caută pe tine.

ALBU (olulit) : Pe mine ! Multe telefoane secrete am mai primit eu ?

SANDA : Pină acum nu, dar de o bucată de vreme, de cîte ori sună telefonul, te repezi ca și cum ți-ar fi frică să nu răspund eu.

ALBU (venind la ea și apucînd-o de braț) : Sanda, ești un om inteligent, nu ești o gîscă de bulevard. Cum îți poți închipui măcar o sigură clipă că te pun pe tine în situații de astea ?

SANDA (desprinzîndu-se) : Lasă-mă Matei, ți-am spus de la început că azi sînt nervoasă și... (Încercînd să suridă,) dezagreabilă. (În sonerie. Bucuroasă că poate pune capăt discuției.) Du-te și deschide, trebuie să fie Dan.

DAN (reintrînd cu Albu) : Sărut mina. O, ce buchet de vedetă ! Te răsfăță bărbatul tău. (Lui Matei.) Unde le-ai găsit ?

ALBU : Dar alt subiect de conversație nu mai gășiți ? Ia, niște flori acolo, ce vă mirați așa !

DAN : Domnul e nervos ? Trebuia să mă previi. Ce subiect de conversație îmi prescrii ?

ALBU : Ce se aude cu cocktailul, nu-l mai faci ?

SANDA : Ba da. (Se duce și agită shakerul.)

ALBU (după ce a privit-o lung pe Sanda, luînd parcă o hotărîre) : Da, să nu uit. Dosarul albastru e în Fichet-ul tău. Să mi-l dai, te rog, zilele astea pentru cîteva ceasuri. Vreau să-l consult.

DAN : Bine, dar să completezi fișa la secretariat.

ALBU : La dracu cu atîta birocrație ! Dacă și mie îmi pretinzi forme.

DAN : Ho, nu te enerva iar. Numai să nu aflu bătrînul. (Sonerie de telefon. Moment penibil între Matei și Sanda. Apoi Matei ridică receptorul fără să-l ducă la ureche.)

MATEI (Sandei) : Vrei să răspunzi tu ?

SANDA (sec) : Eu ? De ce ?

MATEI (la telefon) : Alo ! Da eu... Cine ? Nu înțeleg bine... Bepetați... (Se stăpînește, dar nu poate ascunde complet șocul.) A... da... bine... chiar acum ? Da, desigur... unde ?

Da, știu. În jumătate de oră. Bună ziua. (Încercînd să-și ascundă tulburarea.) Sanda, îmi pare foarte rău, dar sînt chemat la birou. DAN : Dar azi... (Se oprește.)

ALBU : Ce-ai vrut să spui ?

DAN : Voiam să spun că azi speram și eu să stăm mai mult la taifas.

ALBU : Nu întîrziu mult, Sanda. Într-un ceas, un ceas jumătate sînt înapoi. (Se apropie de ea, dar ea rămîne imobilă.) Uite ce cap face, parcă altă dată n-aș mai fi fost chemat urgent.

SANDA (cu lacrimi în glas) : Nu fac nici un cap. Du-te, ce mai stai ?

(Matei vrea să spună ceva, nu găsește și iese. Se instalează o tăcere penibilă. Sanda lasă shakerul și se așază într-un fotoliu, cu miinile pe genunchi, cu privirea fixă. Dan e îngrozitor de stînjnit. Într-un târziu pentru a rupe tăcerea insuportabilă, șoptește.)

DAN : Sanda...

SANDA (n-are aerul că l-a auzit, apoi iese din imobilitate, biuguie) : Iartă-mă Dan, o ameteală, o... (Dar nu se poate ține și izbucnește în plîns.) Sînt atît de nefericită... de nefericită... (Dan nu știe ce să facă, își trage scaunul în fața ei și tace.) Și mi-e silă de mine... Mai bine-aș muri.

DAN (luîndu-i miinile) : Ce sînt copilăriile astea, Sanda ? Pentru o mică neînțelegere să ajungi în halul ăsta, să nu te mai poți stăpîni ?

SANDA (cu aerul unui copil bătut, îi tremură bărbia) : Nu, nu mai pot și asta e îngrozitor. Dar ce să fac, simt că mă înec, că în jurul meu se strînge un fel de ceață groasă care mă înăbușe. Cu ce sînt eu vinovată, ce plătește... ce rău am făcut !

DAN : Pentru Dumnezeu, liniștește-te. N-ai vreun calmant în casă ?

SANDA : N-am nevoie de nici un calmant... Mai bine să mor.

DAN (dur) : Ascultă Sanda, accept că ești poate nefericită, dar sînt sigur că exagerezi, că pierzi simțul realității. Ce s-a întîmplat de fapt ? Nu vreau să fie indiscret, dar nici nu pot accepta să te văd luînd-o razna.

SANDA (trezită oarecum) : Da, o să-ți spun tot, tu poate vezi mai limpede. Încă de acum o săptămînă am început să primesc niște telefoane dezgustătoare, la început cu insinuări și apoi cu injurii grosolane, că sînt o timpită, că nu știu cine-i bărbatul meu, că e un dezmațat, care de cîte ori pleacă în străinătate își face de cap, care...

DAN (indignat) : Și tu ai putut crede asta despre Matei ?

SANDA : N-am crezut și nu i-am spus nimic. Azi însă am primit o anonimă în care mi se spunea că, dacă vreau să aflu cine e bărbatul meu, să mă duc la ora trei în fața unui hotel de lingă gară.

DAN (revoltat) : Și ai fost ? Ai fost în stare să faci lucrul ăsta ?

SANDA : N-am fost, dar am pornit spre gară. (Strigat.) Eram gata să mă duc, înțelegi ?

DAN : Dă-mi voie să-ți dau un sfat. Să nu-i spui niciodată lui Matei nimic. Te-ar iubi mai puțin și ar avea dreptate.

SANDA : Știu, cum să nu știu, dar toată murdăria asta mă înecă. Îmi spuneau în serisoare că au să-mi trimită și fotografii. Fotografii picante. E îngrozitor. (Izbunește din nou în plîns, apoi în sfârșit, pe un ton stăpînit.) De ce sînt aruncată în cloaca asta ?

DAN : Dar totul e foarte simplu, fetiço. Matei are o mulțime de dușmani ca orice om de valoare. În ce vrei să-l lovească, dacă în profesie nu pot ?

SANDA : Da, mi-am spus-o și eu de o mie de ori. Însă tot mi-e silă, parcă mi-ar fi atîns fața o mîină grețoasă. Și mai e ceva, Dan, ceva care mă privește pe mine, ceva dezgustător și asta e un adevăr, pe care nu-l pot nega : sînt geloasă, am descoperit că sînt geloasă ca o cățea turbată. Și atunci ce mai rămîne dîa dragostea mea pentru Matei. Înțelegi de ce sînt atît de nefericită ?

DAN : Ar trebui să plecați undeva.

SANDA : Și cine o să spele murdăria din sufletul meu ? Mă simt odioasă, mi-e silă să mă văd măcar în oglindă.

DAN : Ei hai, nu mai exagera și tu. Ești o femeie îndrăgostită, foarte copilăroasă încă și care se găsește și... într-o anumită stare...

SANDA : Crezi că la copil nu m-am gîndit ? Cu ce singe otrăvit îl hrănesc ! Sînt o nemernică.

DAN : Bine, ești o nemernică. Asta te mai liniștește puțin ?

SANDA (în sufletul ei copilăros, speranța renaște ușor) : Dan, nu-i așa că totul e o invenție mîrșavă ?

DAN : Dar bineînțeles, cum te poți întreba măcar ?

SANDA : Sînt sigur proastă și nebună... sigur. (Pauză. Apoi, mușcată de bănuială.) Șf telefonul de acum ?

DAN (puțin încurcat, uitase) : Eh, nu ți-a spus ? A fost chemat la birou.

SANDA : Da ? Însă tu de ce ai început să spui : dar azi...

DAN : Nu-mi aduc aminte.

SANDA : De ce minți ? Voiai să spui : dar azi nu se lucrează. Pentru că azi e sîmbătă după masă. Și vocea de la telefon era a unei femei. Am auzit-o.

DAN : Secretara, probabil...

SANDA : Și nu i-a recunoscut vocea... și a trebuie să-i ceară să repete numele... și locul de întîlnire... și de aceea era atît de tulburat ?

DAN (aproape țipat) : Termină Sanda ! (În clipa aceea se aude soneria telefonului.)

SANDA (isteric) : Scoate-l din priză, scoate-l din priză ! (Hohot de plîns.)

O bancă într-un parc. E pe inserat. Pe bancă Eliza, gravă și foarte elegant, dar foarte sobru îmbrăcată. Pare scufundată în gânduri. Matei vine, se oprește la oarecare distanță. O privește, apoi se oprește în spatele ei, lângă bancă.

ALBU : Ce-i cu dumneata la București, de ce n-ai căutat ?

ELIZA (tresare, se întoarce) : M-am speriat. (Se ridică.)

ALBU : Te-am întrebat de ce-ai venit la București.

ELIZA : Sint de o săptămână în România, am venit să-mi iau în primire o mică moștenire la Sighișoara, de pe urma unei mătuși. Știi, mama era româncă.

ALBU (ridicînd din umeri) : Explicația asta, sau alta... însă de la mine ce dorești ?

ELIZA : Vreau să vă vorbesc.

ALBU : Dumneata m-ai căutat zilele astea la telefon și ai dat peste soția mea ?

ELIZA : Nu. Azi dimineață am sosit în București și acesta a fost primul telefon pe care l-am dat. Să știi, că dacă am venit în România, nu a fost atît din cauza moștenirii, ci pentru că voiam cu orice preț să vă vorbesc. Întimplarea cu moștenirea mi s-a părut un fel de incuviințare, de îndemn...

ALBU : Din partea cui ? A superiorilor dumitale ?

ELIZA : Era firesc să mă primiți așa. Putea să fie și mai rău, să mă palmuiți și să-mi întoarceți spatele. Aș fi acceptat. Am acceptat; orice, rugîndu-vă să mă întilniți.

ALBU : Știi foarte bine că n-aș fi aici, dacă n-aș fi constrîns.

ELIZA : Cum, vă închipuiți că...

ALBU : Nu-mi închipui, știu că sint legat de mîini și de picioare și că la primul dumitale semn sint obligat să alerg și să fac sluj. Aștept să-mi spui ce vrei de la mine.

ELIZA : Doamne, Dumnezeule, dar nu vă dați seama că am venit să vă cer iertare ?

ALBU (sincer nedumerit) : Ce comedie joci și care-i utilitatea ei ? Ne cunoaștem ; introducerile sint de prisos. Sint constrîns să primesc ordinele voastre, dar nu și batjocurile.

ELIZA : Doamnă, vă implor să mă credeți, n-am venit din partea nimănui și dacă s-ar ști că v-am căutat, aș avea probabil de suferit de consecințe foarte neplăcute.

ALBU : Dacă lucrurile stau așa, nu văd rostul acestei întilniri.

ELIZA : O să-l înțelegeți, dacă m-ascultați cîteva minute. Nu văr cer mai mult.

ALBU : Ascult.

ELIZA (cu un suris timid) : Nu vreți să stăm jos ? Nici la spovedanie nu se stă în picioare. (Se așază amîndoi.) Știu că totul vă va părea neverosimil și de prost gust ca într-un roman feuilleton. Dar evenimentul acesta poate însemna răscrucea vieții mele și n-ama voie să trec cu ușurință peste el. M-am

expriinat greșit înainte. N-am venit să vă cer iertare. Am venit să m-ascultați.

ALBU : Mi se pare că asta fac, doamnă, și de o bună bucată de vreme.

ELIZA : Nu vă voi reconstrui o biografie nenorocită și atît de caracteristică pentru vremurile noastre : un tată executat, un soț dispărut, o femeie constrînsă prin mijloace inimaginabile să intre într-un joc periculos și odios...

ALBU : Doamnă, nici măcar cînd eram copil u-am vărsat o lacrimă, la cinema, pentru Mata Hari.

ELIZA : Da, am început prost. Explicațiile astea nu-și aveau rostul. Voiam doar să vă spun că în noaptea cînd s-a montat toată inscenarea aceea oribilă, n-am fost la rîndul meu decît un instrument și o victimă. Că regret rîul pe care vi l-am făcut involuntar, că aș fi gata să plătesc oricum.

ALBU : Îl cunoașteți pe Fredy Poluxis ?

ELIZA : Nu, n-am auzit niciodată acest nume. De ce ?

ALBU : O simplă curiozitate. Asta a fost tot, doamnă ? (Se ridică.)

ELIZA : Da, tot. Nădărduiam că o să pricapeți fiindcă știu din propria mea experiență prin ce dramă cumplită treceți. Pentru mine e totuși foarte important că v-am întilnit și am putut să vă vorbesc. Mulțumesc că ați venit.

ALBU (gata să plece) : Am totuși o întrebare, presupun că ați mai fost amestecată în cazuri din astea murdare. Ce v-a determinat remușcările tocmai în legătură cu mine ?

ELIZA : Privirea dumitale în clipa cînd drogul a început să-și facă efectul. Era în ea atîta inocență și disperare și efort inconștient de a rezista, încît n-o pot uita. O văd mereu. Îmi pare bine că acum aveți o privire calmă.

ALBU (stă o clipă, ca și cum ar vrea să spună ceva, apoi rostește) : Bună seara.

ELIZA : Încă o clipă, doamnă Albu. (Desface poșeta și scoate un plic.) În plicul acesta sint toate copiile și negativele făcute în noaptea aceea. Era unica mea putință de răscumpărare.

Întuneric

Biroul lui Paciurea. Sint prezenți : Paciurea, Crainic. Intră căpitanul Constantin.

CONSTANTIN : Tovarășe profesor, vă mulțumesc că m-ați primit. Sint căpitanul Constantin de la Securitate. (Schimb de saluturi.) PACIUREA : Luați loc.

CONSTANTIN : Țin să precizez de la început că nu e vorba de o anchetă propriuzisă, ci de o culegere de informații, necesitate de gravitate a afacerii care ne interesează. Sintem în felul acesta obligați să luăm relații despre oameni care n-au poate nici o

legătură, sau doar una tangențială și intim-plătoare cu cazul nostru.

PACIUREA : Pină acum c e foarte limpede. **CONSTANTIN** : Țineam să precizez lucrurile astea, deoarece în mod regretabil, chiar o asemenea simplă culegere de date, creează în jurul omului respectiv o atmosferă de suspiciune nedorită de noi și foarte neplăcută pentru el, atunci cînd e nevinovat.

PACIUREA (arătîndu-l pe Crainic) : Pe discreția noastră absolută puteți conta. Sînt de altfel în joc interesele instituției.

CONSTANTIN : Subliniind încă o dată caracterul neoficial al demersului meu, nu-mi rămîne decît să vă spun numele omului : e vorba de funcționarul dumneavoastră Albu Matei. (Paciurea și Crainic schimbă o privire uluită.)

PACIUREA : În prînul rînd Matei Albu nu e un simplu funcționar, ci un savant.

CONSTANTIN : Vedeți, tovarășe profesor, cît de ușor se deformează intențiile noastre. Dumneavoastră v-ați iritat, ca și cum eu aș fi venit aici ca acuzator. Or, eu nu vreau să am decît un portret al tovarășului Albu.

PACIUREA : Scuză-mă, ai dreptate. Tovarășe Crainic, o să te rog să mă corectezi acolo unde ți se pare că n-am dreptate.

CONSTANTIN : E foarte bine așa, deși o să-l rog și pe tovarășul secretar să-și spună personal părerea.

PACIUREA : Bineînțeles. Matei Albu mi-a fost elev. Un elev strălucit, dar nu comod. Foarte voluntar, impunîndu-și cu duritate punctul de vedere și necruțător cu cei care i se împotrivesc cînd n-au argumentarea necesară.

CONSTANTIN : În ce sens necruțător ?

PACIUREA : Țăios, ironic...

CRAINIC : Disprețuitor...

PACIUREA : Da, și disprețuitor. Asta i-a creat totdeauna multe inamicități.

CONSTANTIN : La care răspunde la fel, după cite înțeleg.

PACIUREA : A, nu. Se mulțumește cu un fel de ignorare și desconsiderare a adversarului.

CRAINIC : Ceca ce uneori e mai jignitor și se iartă mai greu. Vedeți, Albu e un bun membru de partid. Activ, lucid, prezent, mă rog, unul din acei oameni care fac ca o organizație să funcționeze cu toată capacitatea, nu să lincezească. Dar niciodată n-a avut și n-a încercat să aibă, cum să spun, tonul muzical just și măsura cuvenită. Cînd un om spune o prostie, nu are răbdare să vadă dacă în spatele ei nu se ascunde o bună intenție, ci îl strivește sub sarcasm și zeflema. În sfîrșit, are o personalitate care se armonizează greu, ca să zic așa, cu spiritul mediu al unui colectiv. Or, de acest spirit mediu trebuie ținut seama, pentru că el e o realitate.

CONSTANTIN : După cite înțeleg nu stă prea bine cu disciplina.

CRAINIC (surizînd) : Despre asta să vă vorbească tovarășul director general. Înainte însă aș vrea să menționez un fapt. Eu am avut într-o ședință de partid o altercație foarte violentă cu Albu. Or, gravă nu era diferența de vederi, ci tonul lui Albu. Ca om am încercat să uit, dar ca secretar continui să cred că ceva nu e în regulă : prea mult individualism, prea multă încredere în el și prea puțină în cei pe care nu-i socotește de talia lui.

CONSTANTIN : Cum e cu disciplina, tovarășe profesor ?

PACIUREA (zîmbind îngăduitor) : Mai prost. I se întîmplă să plece spunînd că-l doare capul, sau, din cînd în cînd, să întirzie. E adevărat că întotdeauna recuperează, ba chiar și dublează, dar oamenii nu înțeleg că Albu e un caz excepțional. După cum în anumite forme administrative i se întîmplă să sară peste ele. Sînt în adevăr greoaie, și uneori inutile, însă reprezintă o legalitate.

CONSTANTIN : Intreține multe relații cu străinii ?

PACIUREA : Da, prin natura serviciului.

CONSTANTIN : Aceste relații le comunică ?

PACIUREA : Totdeauna.

CRAINIC : Una e să comunici și alta ce comunici.

CONSTANTIN : Asta o spuneți pentru Albu ?

CRAINIC (surizînd) : Nu, pentru dumneavoastră.

CONSTANTIN : Relațiile lui cu străinii sînt strict oficiale ?

PACIUREA : Nu. În mediul științific și de afaceri ele nu pot rămîne totdeauna strict oficiale. De altfel, a fost și un an la specializare în străinătate, unde evident și-a creat prieteni și cunoștințe.

CONSTANTIN : La acest punct nu mai aveți nici o observație de făcut ?

PACIUREA : Eu nu, poate tovarășul Crainic.

CRAINIC : Înaintea ultimei plecări a lui Albu am avut cîteva momente de indoială, tocmai din cauza acestor relații și a caracterului său excesiv de independent. Am greșit. Albu s-a achitat strălucit de misiunea lui.

CONSTANTIN : Viața de familie ?

PACIUREA : E înșurat de doi ani. Se pare că-și adoră nevasta.

CRAINIC : Adaug : moralitatea lui Albu e ireproșabilă.

CONSTANTIN : Pe Fredy Poluxis îl cunoașteți ?

PACIUREA : Cine nu-l cunoaște ! Negustor îndeminatic, și agreabil om de lume.

CONSTANTIN : Albu îl cunoaște ?

PACIUREA : Probabil ; adică sigur. A încheiat și cu noi o afacere.

CONSTANTIN : Vă mulțumesc. Aș mai avea o rugăminte. Aș mai putea sta de vorbă în biroul dumneavoastră cu cîțiva tovarășii ?

PACIUREA : Desigur. Mai am alături un birou mai mic.

Întinerie

Biroul lui Paciurea. În scenă Căpitanul Constantin și Paraponțu. Foarte în grabă și mestecându-și vorbele de două ori. Nu știe nici el cum e bine.

CONSTANTIN : N-am înțeles bine răspunsul.
PARAPONȚU : Vreau să spun că pentru mine e prea... poet, prea extravagant, dar se descurcă bine.

CONSTANTIN : Capabil ?

PARAPONȚU : La noi toată lumea e capabilă.

CONSTANTIN : Îl credeți cinstit ?

PARAPONȚU : Eu nu jur decît pentru mine. De aceea, nu dau niciodată referințe.

CONSTANTIN : Ce știți despre relațiile lui cu străinii ?

PARAPONȚU : Nu știu nimic.

CONSTANTIN : Păi ați fost cu el în străinătate.

PARAPONȚU : Acolo a dat o lovitură mare. A obținut o întrevedere chiar la președintele societății. Fără el eram și acum acolo.

CONSTANTIN : Cum vă explicați asta ?

PARAPONȚU : V-am spus că e descurcăreț. Dracu știe, le e simpatic, vorbește perfect trei limbi, ies cu el la restaurante. Și acolo a fost invitat acasă la ei. Și știți cum sînt străinii pînă te primesc ! O dată a lipsit două nopți și o zi.

CONSTANTIN : Unde a fost ?

PARAPONȚU : El zicea că într-un orașel alăturat, să viziteze o catedrală. O fi fost la vreo damă, că la un chef nu stai chiar atîta.

CONSTANTIN : Rea ?

PARAPONȚU : Îi place să trăiască bine. În străinătate nu-i place decît bucătăria franceză, cu vin de Bordeaux, și fel de fel de scoici, crabi și chestii din astea.

CONSTANTIN : De unde are bani ?

PARAPONȚU : Nu știu, nu l-am întrebat. Dar la drept vorbind, cum nu-și cumpără nimic, poate să-și îngăduie, din cînd în cînd, luxul ăsta. Nu se duce la restaurante mari, de ce să mint.

CONSTANTIN : Vorbeați de o „damă“, nu e înșurat ?

PARAPONȚU : Ba da, cu una tînără de tot. Cică ar fi o diferență de 13—14 ani între ei. Chestia cu dama, am spus-o și eu așa pentru că un coleg, Corbuțu, îmi vorbea de o legătură sau așa ceva a lui Albu cu una din secretarele noastre.

CONSTANTIN : Pe Fredy Poluxis îl cunoașteți ?

PARAPONȚU : Din vedere. E prieten bun cu Albu.

CONSTANTIN : De unde știți ?

PARAPONȚU : Păi se spune. Nu iese fum fără foc.

Întuneric

Biroul lui Paciurea. În scenă Căpitanul Constantin și Dan Zamcea.

CONSTANTIN : În concluzie, un om perfect.
DAN : N-am spus perfect, ci deosebit.

CONSTANTIN : Și poveștile astea cu telefoane și scrisori anonime, de unde credeți că pornesc ?

DAN : Bineînțeles că de la invidioși și dușmani.

CONSTANTIN : E curios totuși că la celelalte plecări ale lui Albu nu i s-au atribuit niciodată... aventuri și nu i s-au trimis soției anonime.

DAN : Nu înțeleg nici eu.

CONSTANTIN : Albu îl cunoaște bine pe Poluxis ?

DAN : Da. Am fost și eu odată invitat la masă la el împreună cu Poluxis.

CONSTANTIN : Mulțumesc. O clipă, Albu frecventează în mod obișnuit barurile de noapte ?

DAN : Le detestă.

CONSTANTIN : Sinteți sigur ?

DAN : Da, și tocmai de aceea am rămas și eu uimit cînd acum vreo lună și ceva, după ce lucrasem tîrziu noaptea, mi-a propus să mergem la Melody. Spunea că puțină muzică îl va odihni.

CONSTANTIN : Cum v-ați hotărit pentru Melody ?

DAN : El a propus.

Întuneric

Biroul lui Paciurea. În scenă Căpitanul Constantin și Corbuțu.

CORBUȚU : Eram sigur că mai devreme sau mai tîrziu Securitatea se va interesa de Albu. Dacă nu-l proteja profesorul, zbura el de mult de aici.

CONSTANTIN : Enumerați-mi cîteva motive.
CORBUȚU (numărînd pe degete) : Originea, arivismul ; lipsa de simț tovarășesc ; plocinirea în fața Occidentului ; comportarea burgheză ; disprețul față de colectiv ; indisciplina ; relații suspecte cu străinii...

CONSTANTIN : Fapte, tovarășe Corbuțu, pe noi ne interesează faptele.

CORBUȚU : Nu-mi vin toate în minte acum, dar vă asigur că nimic din ceea ce va face Albu nu-mi va scăpa de azi înainte. În timpul deplasării noastre n-a găsit decît o după amiază liberă ca să iasă cu noi. Ce făcea în celelalte zile ? Să nu-mî vindă mie castraveți că se ajunge la președintele societății „Vega“, doar pentru că te cheamă Albu. Și unde a fost în nopțile care au precedat această audiență ? Pentru ultima dată a fost văzut la ora șapte seara în compania unor străini la barul hotelului și...

CONSTANTIN (interesat) : De unde știți asta ?

CORBUTU : Pentru că m-am interesat la recepție. Și nu s-a întors decît a treia zi dimineața pe la unsprezece. Asta pot s-o afirm pe cuvînt de onoare, căci i-am dat telefon în cameră, din două în două ore. Și dacă l-ați fi văzut ce mutră avea; părea năuc și floșcăit, ca după o săptămîină de orgie.

CONSTANTIN : Nu l-ați întrebat unde a fost?

CORBUTU : Cică să viziteze un orașel cu o catedrală gotică. Noaptea... Să nu mori de ris ?

CONSTANTIN : Pe Poluxis îl cunoaște ?

CORBUTU : E prieten la cataramă, îl invită acasă la el, ies împreună la baruri.

CONSTANTIN (atent) : Ce baruri ?

CORBUTU : I-am văzut cu ochii mei într-o duminică la bar, la „Athénée“, la ora 12. Luau aperitivul împreună și rideau. Vă dau cuvîntul de onoare că rideau.

CONSTANTIN : Îmi spunea un tovarăș de o poveste cu o secretară.

CORBUTU : Mă întrebați de fapte. Și asta tot cu ochii mei am văzut-o. Era o secretară la noi, una blondă și zveltă. Am văzut eu cum a mîngîiat-o pe gușă și i-a dat un buchet de flori. Se închideau în birou la el, cică pentru lucrări urgente.

CONSTANTIN : Unde e secretara asta ?

CORBUTU : Nu știu, nu mai e la noi, dar o putem găsi. Și telefonul pe care l-a primit alaltăieri la birou ? A întrebat cineva de el, dar lipsea. Am răspuns că sînt un coleg și că-i voi transmite mesajul. Știți ce mi-a spus necunoscutul ? Că la telefon e Albert și-i aduce complimente de la Eliza. Cînd i-am comunicat lui Albu, s-a făcut verde la față. De ce nu-l întrebați cine sînt Albert și Eliza ?

Întuneric

Biroul lui Paciurea. Căpitanul Constantin și Pădureț.

CONSTANTIN : În concluzie, părerile dumneavoastră sînt negative.

PĂDUREȚ : Tovarășe căpitan, am seos în evidență tot ceea ce mi se pare negativ la Albu, pentru că mi-ați cerut să fiu sincer. După mine e un ambițios fără scrupule și istoria recentă cu prima refuzată fără să-i pese de colegii lui și de reputația instituției, e cea mai recentă confirmare. Asta nu înseamnă că-i neg o anumită capacitate sau chear talentul. Dar în instituția noastră nu reprezintă un factor constructiv. Categoriec nu !

Întuneric

Pe scena goală vor apărea, dispuse în arc de cerc, puncte de lumină, care vor prinde în zona lor, personajele și momentele ce ur-

mează : În fund, la centrul scenei, lumină pe biroul colonelului Pîrvulescu. În fața colonelului, maiorul Mironescu și căpitanul Constantin.

PÎRVULESCU (ținînd în mînă un teanc gros de foi) : Dacă le cîntărești bine, rămîne destul de puțin. Totuși, inginerul Albu să fie pus sub supraveghere. Mă interesează relațiile lui cu Poluxis.

(Lumină pe măsuața unei dactilografe, care vorbește cu o colegă ce se pudrează.)

DACTILOGRAFA : Ai auzit tu, cică pe Albu îl lasă nevasta.

COLEGA : Care Albu, dragă ?

DACTILOGRAFA : Ingerul de la 3. Un băia: frumos tu, și cu situație serioasă, toată ziua bună-ziuă în străinătate.

COLEGA : Multe nebune mai sînt și pe lumea asta.

(Lumină pe doi bărbați care vorbește discret.)

PRIMUL BĂRBAT : Nu se știe nimic precis, dar mi-a spus secretara șefului că ar fi vorba de Albu. Ar fi fost chemat și Corbuțu și Pădureț și alții. Cică, o chestie cu devize.

AL DOILEA BĂRBAT : Cum dracu poți colporta asemenea zvonuri. Albu e de o cinste ireproșabilă.

PRIMUL BĂRBAT : Poate că n-o fi vorba de devize, dar e sigur vorba de Albu.

AL DOILEA BĂRBAT : O fi dat în bară cu vreo lucrare.

(Lumină pe Corbuțu la telefon.)

CORBUTU : Mă, nu fi prost, acum e momentul. Dacă se interesează și tovarășii de el, îți dai seama că e groasă. Trebuie acționat colectiv. Tu ce știi despre el ? Cum nimic, nu îți mînte cînd te-a luat în târbaică la ședința aia de plan ? Mai că nu îți-a spus în față că ești eretin. Și chiar ești, dacă mai stai la îndoială. Așa, omule, vino mîine pe la mine.

(Lumină pe Paraponțu și Pădureț.)

PARAPONȚU : Eu, tovarășe director, am spus tot ce știam. Dacă omul e nevinovat ? Pe unde o să scot cămașa ? Ce, poți să te mui cu gura lui ? Că are o gură afurisită ! Și-l mai are și pe tovarășul Paciurea în spate. Asta-i, puteți să vă supărați pe mine, dar nu mă bag în intrigi.

(Lumină pe Dan.)

DAN (la telefon) : Matei, tocmai acum îți-ai găsit să pleci la Brașov ? Trimite naibii pe altcineva în locul tău și vino la birou. Cum de ce ? Uite așa, ar fi bine să fii aici acum,

să nu se creadă că te eșchivezi... Matei... Matei... (Închide telefonul.)

(Lumină pe alt bărbat la telefon.)

BĂRBATUL: Acum e ocazia să-i rupem gîtul. Dar așa ca să nu se mai ridice. Ții minte ce-a spus despre tine.

(Lumină pe Paciurea și Crainic.)

PACIUREA: Tovarășe Crainic, nu știu ce să fac. Pe băiatul ăsta nu-l pot lăsa așa pradă tuturor calomniilor. Dar cum să le oprești? Sînt ca o umbră pe care nu poți pune mîna.

(Lumină pe colonelul Pîrvulescu și pe maiorul Mironescu.)

PÎRVULESCU: S-ar putea ca Albu să fie o canalie. Dar fie vorba între noi, ca să pescuiești o canalie trebuie să-ți bagi brațul pînă la umăr într-o baltă de rahat.

CORBUȚU (îțîșind în prim plan sub spot): Strigam și nimeni nu m-a auzit! Acum să-și pună toți apărătorii lui Albu cenușă în cap și să suporte consecințele. A luat sau nu a luat acasă dosarul albastru? (Formidabil.) Eu nu sînt membru de partid, dar pentru această abatere criminală trebuie să se ceară excluderea lui Albu din partid! Pentru că de rest, sper să răspundă în altă parte, nu aici!

(Lumină puternică pe Albu. În fund se disting niște siluete. Un ochi bun ar putea identifica pe Paciurea, Pădureț, Parapontu, Crainic, și alți cițiva, necunoscuți.)

ALBU: Am luat dosarul acasă numai pentru 24 de ore ca să-l consult. Aveam nevoie pentru lucrarea mea. Dosarul nu e secret, e numai de uz intern.

CRAINIC: Dar știai foarte bine că scoaterea lui din instituție e interzisă.

UN NECUNOSCUT: Și de ce n-ai completat fișa la secretariat, așa cum e obligatoriu?
ALT NECUNOSCUT: Cine ne garantează că motivul pentru care ai luat dosarul e cel învoacat de dumneata și nu altul?

PĂDUREȚ: Consider că nu putem umbla cu jumătăți de măsură. Albu trebuie să fie exclus din partid, dar să se ia măsuri severe și împotriva lui Dan Zamcea, indiferent de faptul că nu i se poate deocamdată dovedi complicitatea, ci numai neglijența.

PACIUREA: Zamcea nu e membru de partid, dar va fi sancționat pe linie administrativă.
AL TREILEA NECUNOSCUT: Albu recunoaște singur că a comis un act grav de indisciplină. Dar eu îl știu de cînd lucrează în instituția noastră și nimic nu mă poate face să cred că nu e un om cinstit...

AL PATRULEA NECUNOSCUT (intervenind): ...și de o capacitate profesională pe care nu o au mulți.

PADUBET: Asta e la adresa mea?

AL PATRULEA NECUNOSCUT: V-ați simțit vizat, tovarășe Pădureț?

AL TREILEA NECUNOSCUT: Așa încît cererea ca Albu să fie exclus din partid mi se pare, o spun pe șleau, pătimașă.

PĂDUREȚ: A fi vigilent nu înseamnă a fi pătimaș, tovarășe!

CRAINIC: Cine e pentru excludere? (Se ridică doar cîteva miini.) Tovarăși, abaterea lui Albu e gravă și se conjugă cu o serie de comportări, care au fost, pe bună dreptate, criticate aici. Totuși nu e principial și nu e omenește să nu ținem seama de trecutul de comunist al tovarășului Albu, și de meritele lui profesionale. Socotesc că sancțiunea cerută este mult prea gravă și e de natură să-l distrugă moralmente pe Albu, nu să-l ajute. Pe de altă parte, insinuările asupra motivelor care l-au determinat pe Albu să ia dosarul acasă, sînt cu totul nelalocul lor. În această privință nu noi decidem, ci alte organe. Atîta vreme cît ele nu s-au pronunțat, nu ne este îngăduit să facem afirmații de felul acesta. Cer sancționarea tovarășului Albu cu „vot de blam cu avertisment” și cer direcțiunii să se gîndească și la măsuri administrative. Cine e de acord cu sancțiunea propusă? (Se ridică toate mîinile, afară de ale lui Pădureț și ale altor doi necunoscuți.) Cine se abține? (Ridică mîinile aceleiași personaje.) Cine-i împotriva? (Nimeni nu ridică mîna.) Pentru grave abateri disciplinare tovarășul Albu e sancționat cu „vot de blam cu avertisment”.

Întuneric

(Lumină pe Paciurea și Albu.)

PACIUREA: Cred că nu mai e nevoie să-ți spun că, deși continui să cred în cinstea dumitale, mi-ai produs o mare amărăciune. (Albu pleacă. Spotul îl urmărește. Dă în drumul lui peste cițiva oameni.)

ALBU: Bună ziua.

(Oamenii nu-i răspund și se risipesc. Albu își continuă drumul și dă peste Dan. E o clipă penibilă de confruntare, apoi Dan îi întinde mîna.)

ALBU: Îmi pare rău că ai necazuri din cauza mea.

DAN: Nu asta e important, important e ce se întîmplă cu tine. (Pleacă repede.)

ALBU (strigîndu-l): Dan...

(Dar acesta nu se mai întoarce. Albu rămîne singur, dărîmat, în vreme ce lumina se stinge treptat asupra lui.)

Lumină pe colonelul Pîrvulescu și pe maiorul Mironescu.

PÎRVULESCU: Știi tot așa de bine ca și mine că luarea dosarului acasă, oricare ar

fi bănuiele noastre, nu poate constitui un motiv suficient de arestare. Avem nevoie de dovezi materiale, concrete. Luați toate măsurile ca să le putem obține. Supravegherea lui Albu să nu înceteze nici o clipă. Vreau date despre străina pe care o întâlnește.

Întuneric

O bancă în parc. Pe bancă Eliza și Albu.

ALBU : Ce ironică e viața ! Mi-ai făcut un rău foarte mare. Nici acum nu pot avea totală încredere în dumneata și culmea, ești singurul om căruia mă pot destăinui.

ELIZA : Dacă-ai ști ce mulțumită sint că-ți pot fi de folos măcar așa. Când ești un paria, nu te poți adresa decât altui paria. Cine n-a trăit experiența noastră, n-o poate înțelege. (Cu sfială.). Acasă... tot așa rău merge ?

ALBU (ridicînd din umeri) : Îți dai seama ce înseamnă să iubești un om cu o dragoste care n-ar refuza nici un fel de sacrificiu și să-l lași totuși să se zvîrcolească sub ochii tăi fără să poți schița măcar un gest ? Uneori mă întreb dacă n-ar fi mai bine să-i mărturisesc totul Sandei.

ELIZA : Există riscul să creadă că o minti. Și există, sigur primejdia să o sperii de moarte.

ALBU : După ședința de partid, nici în cinstea mea nu mai crede. Arată de parcă ar roade-o un cancer. Și știu că n-o să se vindece decât atunci cînd o să înceteze să mă iubească. Alt leac pentru ea nu există.

ELIZA (punîndu-i mîna pe braț) : Dacă te iubește foarte mult, cu timpul o să uite și o să ierte. Sint și eu femeie și știu că o dragoste mare are o imensă rezervă de rezistență.

ALBU : La birou, oamenii evită să-mi vorbească. Unora le e frică și alții jubilează. Știam că nu sint un om comod, dar niciodată n-am bănuit că am atîtea dușmăni. Numai atunci cînd cineva se prăbușește își poate da seama ce se ascunde sub surisurile și bunăvoința și simpatia cu care era întîmpinat înainte.

ELIZA (privindu-l foarte concentrat, după o pauză) : O să-ți spun un lucru foarte crud. Dar dacă vrei să te călești și să reziști, trebuie să privești adevărul în față. Dumneata ești pe cale să recurgi, fără să-ți dai seama, la un fel de truc psihologic pentru a-ți salva Jemnitatea în propriii dumitale ochi. (Pauză. Privindu-l intens.) Te comporti ea și cum n-ai fi vinovat. Or, adevărul este că ești o victimă, dar nu un nevinovat.

ALBU (tresare zguduît) : Ai dreptate, Eliza, mi-am pierdut complet luciditatea. Sint un laș.

ELIZA : De aceea, îți spuneam că un paria nu se poate adresa decât altui paria. Trebuie să accepți cu sînge rece adevărul că pentru oameni ca noi nu există cale de întoarcere și nici alți tovarăși de drum.

ALBU : Tocmai cu ideea asta nu mă pot obișnui. Sper mereu să intervină o minune care să mă smulgă din coșmarul în care mă zbat.

ELIZA : Îi cunosc prea bine pe stăpînii noștri pentru ca să-ți alimentez o asemenea iluzie. Dacă vrei să pui capăt coșmarului, nu există decât un singur mijloc : află cît mai repede ce vor în adevăr de la dumneata, satisfă-le pretențiile și cere-le să-și respecte și ei obligațiile. Atuncea o să te lase în pace, pentrucă-n ochii lor nu vei mai face nici cît o ceapă degerată.

Întuneric

Acasă la Albu. Sanda stă absentă într-un fotoliu, cu expresia omului care clocește o idee fixă. Intră Albu și se apropie cu timiditate de ea.

ALBU : Sărut mîna, Sanda.

SANDA (cu o absență mai rea decât dușmănia) : Bună ziua, Matei.

ALBU : Ce faci ?

SANDA : Nimic, stau. (E evident că nu vrea să vorbească. Albu se învîrte stingherit prin încăpere.)

ALBU : Nu m-a căutat nimeni ?

SANDA (tresărînd violent) : Cine trebuia să te caute ? (Stăpînindu-se.) A fost un domn care pretindea că e un fost coleg de școală de-al tău. Ionescu, mi se pare. Te-a așteptat un sfert de oră și apoi a plecat spunînd c-o să revină.

ALBU (cu rugămînte în glas) : Sanda...

SANDA : Nu, Matei, nu mai vreau să vorbim despre noi, nu mai pot. Dacă ții cu orice preț să avem conversație, vorbește-mi despre vreme, despre ce vrei, numai despre noi doi nu. Nu mai suport.

ALBU : Nu mai ai deloc încredere în mine ?
SANDA : Tu nu mai ai în mine. Dacă ai fi omorît un om la o clipă de minie și ai fi venit să mi-o spui, nu te-aș fi iubit mai puțin.

ALBU : Dar n-am omorît nici un om și...

SANDA : Atunci ce au toți cu tine ?

ALBU : Nu știu, o să treacă, ai să vezi.

Există ceasuri rele în viața fiecărui om.
SANDA : Bine, să lăsăm să treacă ceasul rău. (Se îndreaptă spre ieșire.)

ALBU : Unde pleci ?

SANDA : O să ies să mă plimb puțin. Mă înăbuș în casă.

ALBU (vag iritat) : Dar te-am anunțat că e să vină Poluxis.

SANDA : Un motiv mai mult ca să plec. Ascultă Matei, nu ți-a spus Dan că ofițerul acela de la securitate l-a întrebat despre relațiile tale cu Poluxis ?

ALBU : Ba da, și l-am invitat tocmai pentru că nu mă simt vinovat cu nimic și n-am ce ascunde.

SANDA : Faci cum știi. Tu hotărăști și pentru tine și pentru... la revedere.

ALBU (înainte ca ea să iasă) : Sanda, domnul acela care m-a căutat, unde a așteptat, aici ?

SANDA : Da, în camera asta. (Cu curiozitate insuficient stăpînită.) De ce ?

ALBU : Întrebam din curiozitate, parcă am avut, în adevăr, un coleg cu numele ăsta.

SANDA (ironică) : Da ? E drept că e un nume care se ține minte. Nu mă aștepta la masă, dată întîrziu.

ALBU : Spuneai că lipsești puțin.

SANDA : Poate trec pe la Mariana.

ALBU (venind lângă ea și prinzînd-o în brațe. Cu un fel de implorare) : Sanda... Sanda..

SANDA (avînd iar tremurul acela copilăresc și dezarmant al bărbiciei) : Nu, Matei, nu mă atinge și nu mai spune nimic. Uite cum îmi tremură mîinile, nu vreau să plîng. (Se întoarce brusc și iese. Rămas singur Matei începe să se plimbe nervos prin cameră, se îndreaptă spre ușă ca și cum ar vrea s-o rechem pe Sanda, face un gest de reputință și renunțare. Apoi, atent, începe să controleze mobilele, oprindu-se mai îndelung la o lampă cu picior. Se duce apoi repede la fereastră, uitîndu-se atent afară. Sonerie. Iese și reintră cu Poluxis.)

POLUXIS : De ce m-ai chemat la dumneata ? Parcă spuneai... (Albu-i face semn să tacă, apoi îl îndeamnă să vină cu el lângă lampă și-i arată ceva. Cu atenție, desprinde un micro-receptor pe care îl pune în fața ochilor lui Poluxis, apoi îl bagă într-un sertar.)

ALBU (ducîndu-se la fereastră) : Și acum vino puțin aici. Ce părere ai de omul acela de vis-à-vis care stă sprijinit de gard și se face că citește ziarul ?

POLUXIS : Bine, dar asta înseamnă...

ALBU : Că sînt urmărit și probabil și dumneata. Noroc că am dat peste un novice. De azi dimineață nu s-a mișcat de acolo.

POLUXIS : Cu atît mai mult nu înțeleg...

ALBU : Un moment, te rog. (Sună. Intră o femeie de serviciu.) Veta, îl vezi pe tovarășul acela care citește ziarul ? I-o fi cald săracul, că e zăpușeală. Acum uite ce faci. Scoți din frigider sticla de citronadă, umpli un pahar, îl pui pe farfurie, și i-l duci tovarășului de acolo. Îi spui : poftiți, vă rog, vi-l trimite domnul că poate vă e sete. Ai înțeles ?

VETA : Doamne, conașule, dar ce-o să zică ? Il cunoașteți ?

ALBU : Tu fă cum îți spun. Vedem noi ce zice. (Veta iese.)

POLUXIS (îngrijorat) : Ți-ai pierdut mințile ?

ALBU : De o asemenea impertinență poate fi în stare numai un om nevinovat. Pînă se vor dumiri tovarășii, putem discuta în voie chestiunile care ne interesează.

POLUXIS (admirativ) : Trebuie să mărturisesc că mi-ai luat piuitul. Nu te credeam așa de tare.

ALBU : Bineînțeles, eu voi comunica imediat motivul vizitei dumitale. Ai intenția să propui o afacere instituției noastre și m-ai vizitat acasă și nu la birou pentru că ai vrut să-mi cîștigi bunăvoința. Mi-ai oferit, să spunem... cincizeci de mii. Te simți dezonorat ?

POLUXIS (fluierînd admirativ) : Bine adusă din condei ideea. În felul ăsta dumneata îți refaci oarecum prestigiul șifonat, explici motivele interesului meu pentru dumneata și faci din mine un spertar.

ALBU : Ce, nu ești ? (Arătînd spre fereastră și rîzînd în hohote.) Ia te uită cum și-a luat tîlpășita !

POLUXIS (considerîndu-l cu respect) : Îmi scot pălăria. Dar ce s-a întîmplat cu dumneata, nu te recunosc.

ALBU : S-a întîmplat, dragă Poluxis, că am luat hotărîrea să lichidez. De altfel, îți dai seama că nu mai avem mult timp, la dispoziție. Așa încît azi vom discuta cu cărțile pe față.

POLUXIS : Era propunerea pe care voiam să ți-o fac și ea zilele astea.

VETA (intrînd și ținîndu-și rîsul) : Am fost conașule.

ALBU : Și ce-a zis ?

VETA : A zis, iertați-mă, ...du-te-n-măta.

ALBU : Dar tu te duci la bucătărie, nu-i așa ? Doamna a plecat ?

VETA : Da. (Chicotînd.) Niciodată nu v-am văzut ținîndu-vă de șotii.

ALBU (după ce cei doi bărbați s-au privit în tăcere o clipă) : Ei ?

POLUXIS : Dosarul albastru a dat satisfacție.

ALBU : Ascultă Poluxis, parcă era vorba să discutăm serios. Nu pentru dosarul albastru și alte fleacuri asemănătoare ați montat voi toată afacerea asta, promițîndu-mi și un cont în bancă de 200 de mii de dolari. Ce vreți de la mine ? O să-ți spun de la început dacă pot sau nu pot. Iar dacă pot, doresc ca totul să fie rezolvat cit mai repede și să punem capăt odată pentru totdeauna relațiilor noastre. E limpede sper.

POLUXIS : Cred că poți.

ALBU : Cu atît mai bine.

POLUXIS : Pentru asta trebuie să ne întoarcem însă puțin înapoi. Trebuie să știi că prietenii noștri de „dincolo“ n-au crezut nici o clipă povestea voastră cu nereușita aplicării licenței. Te-au bătut atunci mai mult ca să te sperie decît ca să te facă să mărturisești adevărul. Cu niște mijloace de tortură mai rafinate, nu le-ar fi fost greu să obțină de la dumneata, oricît ai fi de tare, mărturisirea că vă prefăceți că bateți pasul pe loc.

ALBU : De data asta îmi scot eu pălăria. Înseamnă că aveți niște informații de primă mînă.

POLUXIS : De primă mînă, însă generale, mult prea generale. Se punea deci pentru

noi întrebarea de ce vă prefăceți că sunteți în impas. Cum, vorba dumitale, nu cumperi o licență cu bani grei ca să o pui în cui și să te uiți la ea, există o singură explicație.

ALBU : Ascult.

POLUXIS : Și anume că la etajul șapte, la voi, se lucrează secret la îmbunătățirea considerabilă a licenței. O asemenea îmbunătățire, încit toate produsele existente vor putea fi aruncate în mare și strategia militară va avea de tras niște concluzii. Cu alte cuvinte e vorba de prelungirea duratei de funcționare a pilorilor electrice, care azi nu țin decit două săptămâni, la șase luni.

ALBU : Te înșeli, la un an.

POLUXIS (incremenit) : Cum ?

ALBU : Ți-am spus că vom discuta cu cărțile pe față. Mai departe.

POLUXIS : Ei bine, se știe că participi măcar indirect, la rezolvarea anumitor teme parțiale din tema generală. Avem nevoie de această temă, avem nevoie să-i cunoaștem orientarea și stadiul atins. Asta e tot.

ALBU : Numai atât ?

POLUXIS : Crezi că 200 de mii de dolari se găsește în lăzile cu gunoi ?

ALBU : Și dacă răspund că nu pot. Ți dai seama cu ce pază și cu ce măsuri de precauție sint înconjurate cele câteva file de formule ?

POLUXIS : Asta te privește. Dacă n-ai să poți obține cele câteva file, vei rămîne un informator de mîna zecea, ținut în friu prin dovezile pe care le avem împotriva lui. După noi încercarea ar merita totuși să fie făcută. Și acum răspunde-mi net, așa cum ai promis de altfel : poți sau nu ?

ALBU (după o lungă tăcere) : Da.

POLUXIS (emoționat) : Nu minți, nu încerci să mă mistifici ?

ALBU : De ce așa face-o ?

POLUXIS (jubilînd) : Bine, dar asta e colossal. Ți dai seama ce viitor te așteaptă ? (Deodată neîncrezător.) Și totuși cum vei obține documentele ? Singur spuneai că sint inaccesibile.

ALBU : Pentru toată lumea, dar nu pentru mine.

POLUXIS : De ce ?

ALBU : Pentru simplul motiv că sint principalul lor autor. Dar asta n-o știu decit doi oameni.

POLUXIS (consternat) : Dumneata ?

ALBU : Ce te miri așa ? Cineva trebuia să găsească într-o zi soluția. Crezi că inventatorii umblă cu tablita de gresit, sau că poartă stea în frunte ? Sint oameni ca toți oamenii.

POLUXIS : Și atunci ?

ALBU : Atunci urmează condițiile mele. Crede că ești de acord că de data asta eu am dreptul să pun condiții. Unu : restituirea întregului material compromițător pentru mine.

POLUXIS : Fotografiiile și negativele au dispărut.

ALBU : Cum ?

POLUXIS : Așa cum ai auzit. Nici o grijă, făptașul va fi pină la urmă găsit. Și, de altfel, cererea asta a dumitale e puerilă. Ori-cînd se pot păstra dublete și oricum odată stabilit în străinătate, materialul acesta își pierde puterea asupra dumitale.

ALBU : Să zicem. Doi : trei sute de mii de dolari, nu două sute de mii. Cer atît pentru că știu ce ofer.

POLUXIS : E enorm, dar se poate discuta.

ALBU : Trei : o invitație urgentă în străinătate pentru mine și soția mea, din partea unei instituții sau for de prestigiu, gen O.N.U., care să nu poată fi refuzată ușor de ai noștri.

POLUXIS : Asta e simplu.

ALBU : În sfîrșit, ultima condiție. Pot preda materialul chiar mîine seară, dar...

POLUXIS (cu suflletul la gură) : Dar ?

ALBU (după o tăcere) : Dar nu în mîinile dumitale, ci cel mult în prezența dumitale.

POLUXIS : Cui naiba vrei să-l predai ?

ALBU : Dragă Poluxis, mă crezi atît de naiv încit să-mi închipui că o rețea de spionaj poate avea în fruntea ei un străin oricînd expus la o expulzare în 24 de ore ?

POLUXIS : Și totuși rețeaua asta eu am creat-o.

ALBU : În parte da, nu contest. Dovadă sint chiar eu. Dar, ia spune-mi de pildă, cine a ridicat valiza cu dosarul albastru de la gară ?

POLUXIS : Befuz să răspund.

ALBU : Pentru că nu știi. Ce rost are să ne jucăm de-a v-ați ascunselea ? Dacă dumneata personal ai fi încercat să constituï întreaga rețea, zăceai de mult după zăbrele. Sint lucruri, pe care un străin nu le poate face. E prea suspect din oficiu și prea supravegheat. (Poluxis tace.) Nu uita că fiecare clipă pierdută e nerecuperabilă. (Arătînd spre afară.) Crezi că vom putea trage chiulul la infinit Securității ?

POLUXIS : Prin urmare n-ai încredere în mine.

ALBU : Bineînțeles că n-am. Dar nu asta e motivul principal. Eu îmi pun viața în joc. Vreau să știu cu cine tratez și...

POLUXIS : Continuă.

ALBU : Și vreau să evit ca un intermediar să tragă eventual foloasele pentru el. (Pauză.) Nu poți pretinde că nu ți-am spus toate gîndurile mele.

POLUXIS (după o lungă gîndire) : Voi întreba și-ți voi comunica răspunsul.

ALBU : Cel mai tirziu pină mîine.

POLUXIS : De acord.

ALBU : Și acum, dragul meu, vom avea o mică convorbire de afaceri. Îmi vei propune pentru întreprinderea noastră un tirg nu prea avantajos și vei încerca să mă șperțuiești.

POLUXIS : Ești formidabil !

ALBU : Cine se însoțește cu lupii trebuie să urle ca ei. (Scoate din sertar micro-receptorul și-l lipește de lampă. Se instalează comod

într-un fotoliu și spune): Ascult, domnule Poluxis.

Întuneric

E noapte. Încăperea e scufundată în întuneric, așa încît nu se vede decît un birou. O lampă de birou întoarsă îl luminează puternic pe Albu care e așezat pe un scaun și parțial pe Poluxis. Cel din spatele biroului nu poate fi zărit.

ALBU (întinzînd o mapă): Aceasta e mapa. NECUNOScutul (o ia, o cercetează): Și dacă e o mistificare?

ALBU: Veți controla. Niște specialiști buni își vor da imediat seama de valoarea ei. Nu lipsește decît o formulă, pe care o voi preda în străinătate, o dată cu primirea cecului.

NECUNOScutul: Sîntem siliți să acceptăm. Ești un om tare, domnule Albu.

ALBU: Sint! (Și bruse întoarcere lampa spre interlocutorul lui.) A! Consilierul Focșa. (Poluxis bagă mîna în buzunar ca și cum ar vrea să scoată un pistol.)

FOCȘA: Te-am putea lichida.

ALBU: Mă faceți să rid. Lasă pistolul în buzunar, Poluxis. Ești caraghios. Cine mai crede azi în poveștile de spionaj cu împușcături și cadavre. Un cadavru este lucrul cel mai anconbrant din lume. Mai curînd încerei să treci nevăzut, plimbîndu-te cu un elefant în lesă. (Se ridică.) Inutil să adaug, domnilor, că aici în țară, nu voi mai avea absolut nici un contact cu dumneavoastră (Iese.)

Întuneric

Un birou la Securitate. În spatele biroului un personaj, pe care nu l-am mai întîlnit pînă acum. Respiră o forță și o autoritate căreia nu i te poți sustrage. Îl vom numi Inaltul Personaj. În fața lui, Albu.

INALTUL PERSONAJ: E cea mai curată și mai promptă operație la care am asistat vreodată. Și fără o fisură, fără un ochi scăpat. Dragă Mihai, n-am cuvinte să te felicit deajuns. Ești un adevărat as.

ALBU (vizibil emoționat de laudă): Dacă asta o spuneți dumneavoastră, nu-mi mai trebuie altceva. Dar nu-mi mai spuneți Mihai, că pînă la urmă o să mă încure și eu. Sper să mor în pielea lui Matei Albu.

INALTUL PERSONAJ (rîzînd): Ții mînte cît am căutat numele ăsta? (Serios.) Singurul cere o să mirîie, și rău, o să fie Pîrvulescu.

ALBU: Ce mai poate dori? Azi-noapte i-a picat în mină toată rețeaua, în frunte cu Focșa și Poluxis.

INALTUL PERSONAJ: O să mai vrea el pe cineva!

ALBU: Pe cine?

INALTUL PERSONAJ: Cum, chiar nu pricepi? Pe tine. În sfîrșit o s-o bolmojeșe cu. (Sărînd la altă idee.) Și blonda Eliza?

ALBU (ridicînd din umeri): N-am absolut nici o dovadă împotriva ei. Sau cel puțin, n-am încă. Deși...

INALTUL PERSONAJ: Deși...

ALBU: Nu, nimic.

INALTUL PERSONAJ: Mă temeam că începi să devii sentimental. Ce te-ai posomorit așa? (Cu delicatețe.) Apropo de... sentimente? (Albu tace.) Să știi că mi-am îngăduit ceva, sper să nu te superi pe mine. Am încercat să fac și eu ce pot.

ALBU: Ce anume?

INALTUL PERSONAJ: Am rugat-o pe soția ta să treacă pe la mine. (Albu tresare.) Stai, nu sări în sus. I-am spus că știu că în jurul tău au circulat fel de fel de zvonuri, că s-a interesat de tine și Securitatea etc. I-am mai spus că în ceea ce privește o eventuală escapadă a ta nu știu nimic și nici n-am căderea să mă amestec. Dar că în ceea ce ne privește pe noi, cei de la Securitate, n-avem să-ți reproșăm decît oarecare ușurință și tembelism în relațiile cu străinii și atîta tot. În sfîrșit, că în fond ești un om cinstit și că n-are de ce să fie îngrijorată.

ALBU: Și?

INALTUL PERSONAJ: Părea mai liniștită. Restul trebuie să-l faci tu, cu multă răbdare și punîndu-ți cenușa în cap. În ce mă privește sint gata să-ți dau și un concediu. Poate plecați undeva.

ALBU (oftînd): Mda.

INALTUL PERSONAJ (ca să schimbe vorba): Acum satisfac-mi și mie o curiozitate. Care a fost momentul cel mai greu?

ALBU: Au fost două. Primul cînd luasem deja narcoticul și trebuia să rostesc totuși destul de limpede frazele compromițătoare. Am crezut că n-o să le pot rosti clar pînă la capăt.

INALTUL PERSONAJ: Și al doilea?

ALBU: Recent. Tocmai datorită Elizei. Îi făceam confidențe pe jumătate sincere, cînd m-a privit atent și mi-a spus că mă comport ca un nevinovat. Înțelegi? Am crezut că-mi fuge pămîntul de sub picioare. De aceea, am și acționat atît de repede, mult mai repede decît intenționam. Ca să n-o las să se dezmeticească.

INALTUL PERSONAJ: Da, trebuie să fi fost un moment greu.

ALBU: Îngrozitor. În clipa aceea am văzut întregul eșafodaj prăbușindu-se, deși n-aveam nici o dovadă că Eliza mai e în joc. Povestea cu moștenirea e adevărată. Dar dacă era în joc?! În orice caz o să trebuiască să fie pusă sub supraveghere serioasă.

INALTUL PERSONAJ: Te cred. Mai ales după arestările de azi-noapte.

ALBU: Dacă stabilește o relație între ele și mine, există riscul să fi înțeles cine sint. Oricum am întîlnire cu ea azi după masă

la șase și sper ca reacția ei să lămurească multe și în chip definitiv.

INALTUL PERSONAJ : Știu că-ți place să lucrezi singur, dar de data asta voi lua măsurile să fii protejat.

ALBU (rîzînd) : În calitatea mea de suspect, sper ?

INALTUL PERSONAJ (rîzînd) : Bineînțeles. **ALBU** (după o pauză) : ...De fapt a mai fost și al treilea moment greu. Și care subzistă : votul cu blam cu avertisment și neîncrederea sau chiar disprețul prietenilor.

INALTUL PERSONAJ : Țasta-i motivul principal al întrevederii noastre. O să-ți vorbesc deschis Mihai și cit pot de limpede. Ascultă liniștit, cîntărește și numai cînd vei ști că hotărîrea ta e fermă, răspunde-mi. Cum naiba să încep ?

ALBU : De-a dreptul.

INALTUL PERSONAJ : Știi foarte bine că noi putem și avem dreptul ca în anumite împrejurări excepționale să cerem oamenilor noștri să-și riște și viața. Cînd e vorba însă de onoarea și fericirea sau măcar de liniștea lor, acest drept nu mai funcționează. E un abuz. Ei bine, ca să-ți duci misiunea la capăt, tu ai ieșit din acest punct de vedere cam mototolit. Dramă acasă. neazuri la serviciu, neîncrederea tovarășilor...

ALBU : Dacă-mi dați voie...

INALTUL PERSONAJ : Lasă-mă să vorbesc. E vorba și de viitor. Cei de la tine sînt foarte porniți împotriva ta. S-au trezit toate pasiunile și resentimentele și invidiile. Alții, care țineau la tine, dar care nu cunosc adevărul, te condamnă, și din punctul lor de vedere o fac pe drept. Nu uita că arestarea lui Poluxis cu care se știa că ești în relații va aduna și mai multe îndoieli în jurul tău. Pot să te asigur că multă vreme încă, vei avea chiar Securitatea pe cap. Mai mult decît atît, vei avea de suportat desigur și sancțiuni administrative. Or, toate astea sînt lucruri pe care eu nu le pot împiedica.

ALBU : Da, nu e vesel.

INALTUL PERSONAJ : Nu, nu e vesel deloc. O căsnicie zdruncinată, un vot de blam cu avertisment, sancțiuni disciplinare, o atmosferă de suspiciune care te va urmări pretutindeni și multă vreme...

ALBU : Știu, de ce îmi mai aduceți aminte. **INALTUL PERSONAJ** (se plimbă prin încăpere și după o pauză) : Pentru că totul se poate rezolva. Dăm lucrurile pe față, ești decorat, elogiât, poți să-ți scrii chiar și memoriile, devii o celebritate, numai că...

ALBU : Numai că ieșit din cea mai strictă conspirativitate nu mai fac doi bani.

INALTUL PERSONAJ : Tu ești un om de știință.

ALBU : Mă vedeți pe mine închizîndu-mă într-un laborator ?

INALTUL PERSONAJ : Asta tu știi. Ești totuși un inginer de valoare.

ALBU : Sînt inginer prin profesie : prin vocație sînt însă soldat. Pentru mine pasiunea mea este viața mea. Locul meu e lingă cel care m-a descoperit și format ; lingă dumneavoastră.

INALTUL PERSONAJ (emoționat) : Gîndește-te bine, Mihai.

ALBU : Știți că eu gîndesc repede. M-am gîndit și am hotărît.

INALTUL PERSONAJ : Ia vino încoace. (Sincer emoționat îl ia în brațe și-l sărută) : Mă băiatule... mă băiatule... (Pauză.) În privința sancțiunii să faci o contestație. O să vorbesc eu cu cine trebuie și o să explic adevărul asupra ta.

ALBU : Mulțumesc. Și acum îmi permiteți să mă retrag ?

INALTUL PERSONAJ : Bine, du-te. Du-te, ce mai stai. Adică stai, ia-ți și nevasta.

ALBU : Cum, e încă aici ?

INALTUL PERSONAJ : În cabinetul de alături. Nici o grijă, n-a putut auzi nimic. (Se duce, o cheamă pe Sanda.) Poftim, doamnă. Ia-ți bărbatul în primire. I-am tras o săpunală zdravănă, pe care cred c-o s-o țînă minte cit o trăi.

SANDA : Mulțumesc.

INALTUL PERSONAJ : Și încearcă să nu mai fi atît de abătută. E un băiat, de treabă.

ALBU : Să mergem Sanda. Vrei să încercăm să luăm bilete la un film ?

SANDA : Bine, dacă vrei tu.

(Cei doi se îndreaptă spre ieșire cînd pe ușă intră colonelul Pîrvulescu, care rămîne încerenit vîzîndu-l pe Albu.)

INALTUL PERSONAJ (împînd la Albu) : Pleacă domnule odată, nu vezi că am treabă ? **PÎRVULESCU** (după o pauză) : Îmi permit respectuos să vă spun că, după părerea mea, procedați mult prea indulgent cu acest individ.

INALTUL PERSONAJ : Lasă Pîrvulescule, dacă nu venea el ieri la mine, cine știe cit ar mai fi durat toată operația.

PÎRVULESCU : A venit pentru că a simțit lațul stringîndu-se în jurul gîtului.

INALTUL PERSONAJ : Dar a venit. Juri-dic vorbind nu poate fi acuzat de nimic. Ar putea cere și o recompensă. El i-a dat pe Focșa și Poluxis. Și pe urmă e un inginer de talent. Valorile trebuie menajate.

PÎRVULESCU : Cînd mi-ai aduce aminte cum și-a bătut joc de omul nostru, de locotenentul Mitruț, îmi vine... (Stringe din pumni.)

INALTUL PERSONAJ : Bine i-a făcut dacă a fost bleg. Și pe urmă o să-l mai ții și voi sub supraveghere. Savanții ăștia...

PÎRVULESCU : Nici o grijă. O să știu și ce mănincă, și ce visează.

INALTUL PERSONAJ (arătându-i lui Pîrvulescu pe fereastră) : Uite-l că traversează strada cu nevastă-sa. Spune și tu, nu sînt o pereche drăguță? Ai să vezi că... (Se aude un scrișnet puternic de mașină, strigăte, claxoane, fluier de milițian, țipete de femeie. Înaltul Personaj urlînd.) **Repede, repede, să fie adus imediat aici. Și să fie urmărită mașina...** (Pîrvulescu iese, rumoarea continuă, bărbatul atît de sigur pe el se învîrte bescelic prin birou, rostind mașinal : Dumne-

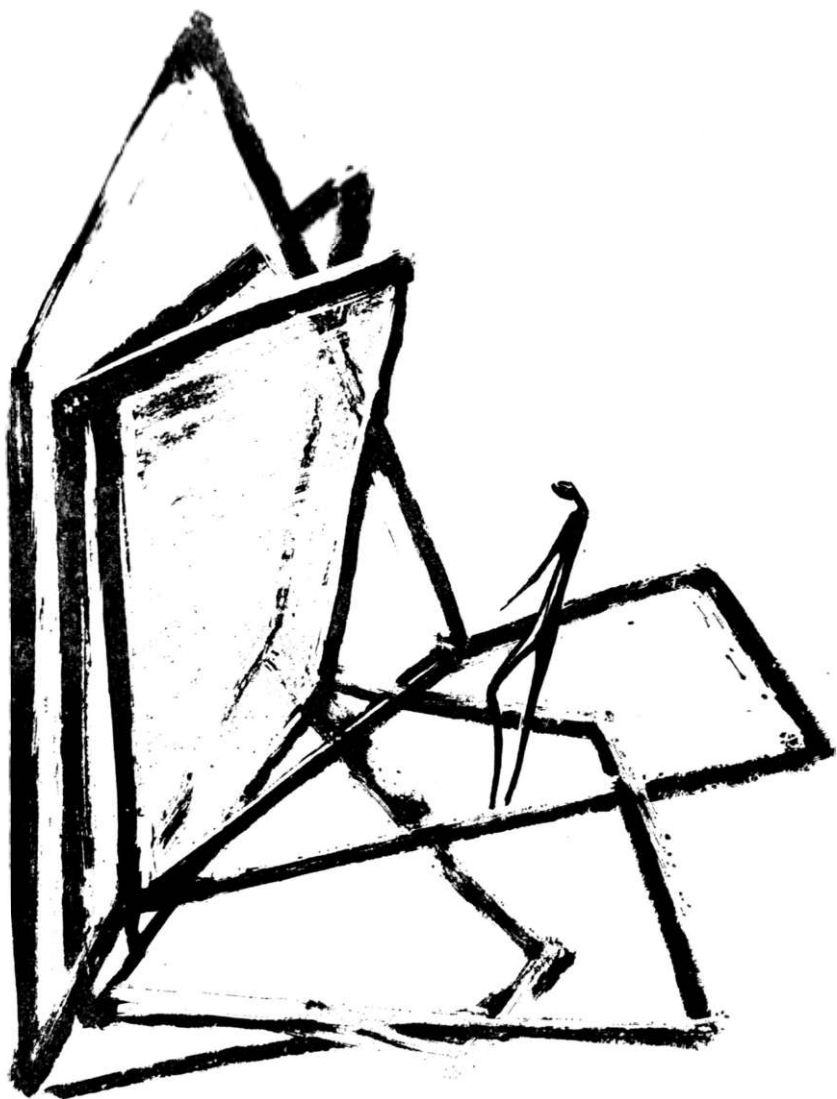
zeule, Dumnezeule. E adus Albu pe o targă, de doi ofițeri în uniformă. E urmat de Sanda, care, ca o nebună repetă : L-a călcat, l-a călcat.)

INALTUL PERSONAJ (ingenunchind lângă Albu) : Mihai, mă auzi Mihai? Cine era la volan?

ALBU (cu greu) : Mi-a... mi-a luat-o înainte... Eliza! (Capul îi cade. Sanda se prăbușește pe pieptul lui strigînd disperată : Matei!)

INALTUL PERSONAJ (cu mare autoritate, dar cu glasul sugrumat) : Colonele, ia poziția de drepti. A căzut unul din cei mai strălucii oameni ai contraspionajului nostru. Omul care n-a purtat niciodată grade pe umăr.

CORTINA

Ilustrația : MARCELA CORDESCU